

Европейска
комисия

ПАНОРАМА

*Насочване на вниманието върху Европейската
регионална и селищна политика*

ЗИМА 2019 Г. / БРОЙ 71

Растеж и устойчивост – приоритети в дневния ред на Португалия

ТРАНСГРАНИЧНОТО
СЪТРУДНИЧЕСТВО
УКРЕПВА
СЕМЕЙСТВОТО НА
INTERREG

ГРАЖДАНИ СЕ
ВКЛЮЧВАТ В
ДЕБАТА ПО ВРЕМЕ
НА ЕВРОПЕЙСКАТА
СЕДМИЦА НА
РЕГИОНИТЕ И
ГРАДОВЕТЕ

Регионална
и селищна
политика

ПАНОРАМА

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОДНА СТАТИЯ: Елиза Ферейра, европейски комисар с ресор „Сближаване и реформи“	3
СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКЛАД: ЕСИФ насърчават социално-икономическата конвергенция, устойчивостта и териториалното сближаване	4
ЕИС ТГС Програмите за трансгранично сътрудничество по Европейския инструмент за съседство обединяват усилия	6
FI CAMPUS 2019: демонстриране на проекти, финансирани от финансови инструменти по линия на европейските Структурни и инвестиционни фондове	12
ПОРТУГАЛИЯ: поглед към настоящите и бъдещите политически приоритети на страната, включително устойчивостта и изменението на климата, и програмите и проектите, които ги подкрепят	16
С ВАШИ ДУМИ: използване на публично-частни фондове за съвместно инвестиране за стимулиране на европейски икономики; Планът на Португалия за кръгова икономика в Лисабон и долината на Тежу.....	26
ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА РЕГИОНИТЕ И ГРАДОВЕТЕ: Поглед назад към изданието за 2019 г., което може да се похвали с рекордна посещаемост на семинари, дебати, изложби и с наградите REGIOSTARS	28
НОВИНИ НАКРАТКО	33
YOUTH4REGIONS: споделяне на идеи за финансиране от ЕС с испански граждани в Кордоба и преодоляване на цифровото разделение в град Авила в Испания.....	34
ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ: вътрешна информация за държавите от индекса за регионална конкурентоспособност разкрива големи вариации в целия ЕС	38
КАРТИ: оценка на достъпността на Европа през главни пътни мрежи	40
МЛАДЕЖИ ДОБРОВОЛЦИ НА INTERREG: постигане на значителен напредък по железопътната линия около връх Етна в Сицилия	42
ПРОЕКТИ: профили на успешни проекти от Чехия, Испания, Унгария, Франция и Белгия	43

9

13

23

29

36

42

УВОДНА СТАТИЯ

Нито един регион и гражданин няма да бъдат пренебрегнати

Feliz Ano Novo e uma calorosa saudação aos leitores da revista Panorama! За мен е удоволствие да ви поздравя и да ви пожелая щастлива 2020 г. на майчиния си език.

Привързаността ми към Европа и регионалната политика е дълбоко вкоренена в моето лично развитие. Израснала съм в диктатура, затова за мен Европа беше – и остава – символ на надежда, демокрация и свобода. Академичните ми интереси бяха в областта на регионалната политика и европейската интеграция. Като млад икономист работих повече от десетилетие по въпросите на регионалното развитие.

По-късно като министър на планирането договорих финансовата рамка за периода 2000-2006 г. Като член на Европейския парламент и след това като централен банкер се занимавах с ключови икономически казуси за разширяването на икономическия и паричен съюз.

Този разнообразен опит ме накара да осъзная колко взаимосвързани са тези различни области на политиката и колко е важно сближаването да продължи да бъде основополагащ принцип в центъра на европейския проект.

Днес това е по-актуално от всякога. Глобализацията, цифровата революция и изменението на климата са предизвикателства, с които Европа трябва да се справи

колективно. Те представляват възможности за рестартиране на нашия икономически модел и за изграждане на по-справедливи и по-проспериращи общества. Тези трансформации обаче бъдат безпокойство и тревога в много от нашите региони.

Моята мисия е заедно с всички вас да гарантирам, че използваме тези възможности, да извърша необходимите реформи за по-зелена, взаимосвързана и цифрова икономика и, най-важното, да осигуря правилната подкрепа на най-засегнатите от този преход.

Комуникацията също трябва да остане приоритет. Въпреки че тази политика е направила толкова много за голям брой граждани, тя все още не получава дължимото доверие.

Искам да посетя регионите, да разбера местните проблеми и стремежи, да насърчавам по-бързото и по-добро изпълнение на проектите и да информирам общностите за тяхното значение.

Настоящите предизвикателства ни призовават да сме смели в насърчаването на сближаването, непоколебими в предприемането на необходимите реформи и решителни, така че нито един гражданин и регион да не бъде пренебрегнат. Нека отговорим на предизвикателството, заедно! ■

Елиза Ферейра *Европейски комисар с ресор „Сближаване и реформи“*

Стратегически доклад: Инвестиции от ЕСИФ в интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж във всички региони на ЕС

В последните си доклади за напредъка държавите членки признават решаващата роля на Европейските структурни и инвестиционни фондове за справяне с промените в околната среда, икономическите и социалните промени и за провеждането на реформите, необходими за устойчиво бъдеще.

Европейските структурни и инвестиционни фондове включват Кохезионния фонд, Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР). Основната им цел е да насърчават трайно социално-икономическо сближаване, устойчивост и териториално сближаване.

През 2018 г. с бюджет от около 460 милиарда евро – над 643 милиарда евро с национално съфинансиране – ЕСИФ предоставиха критична маса от инвестиции в приоритетни

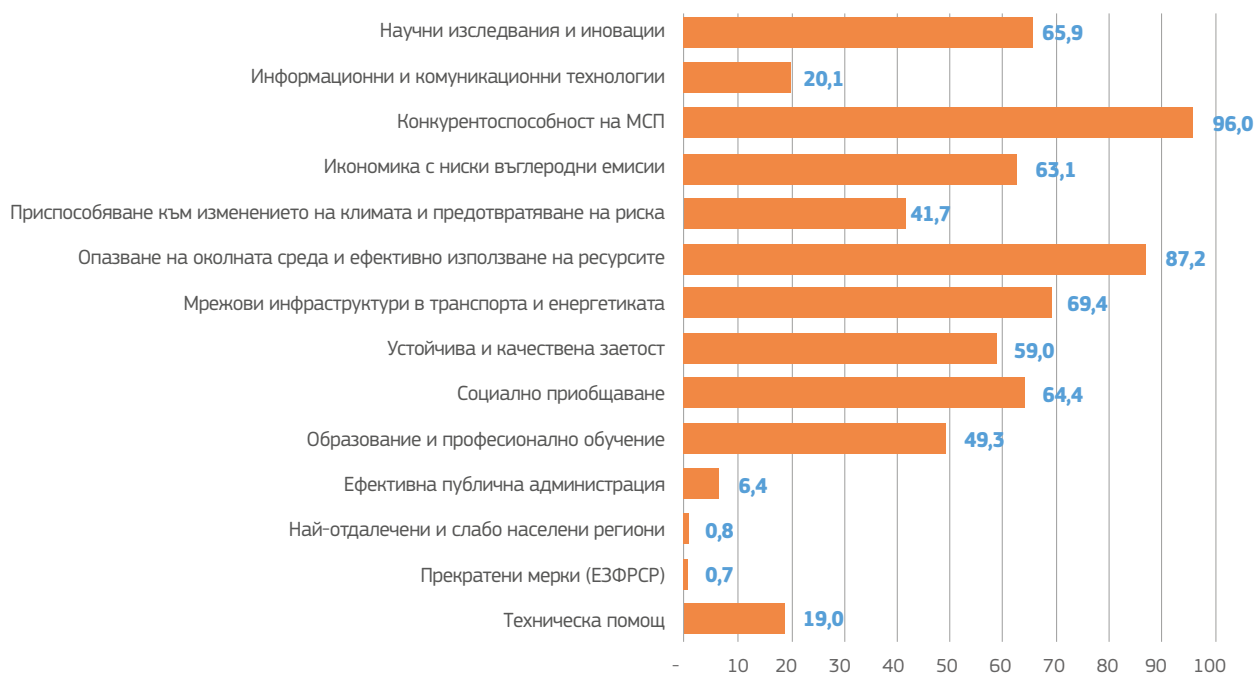
области на ЕС чрез споделено управление между Комисията и държавите членки. Като подкрепят създаването на работни места, растежа и инвестициите, укрепването на единния пазар, енергийния съюз и икономическото управление, тези инвестиции отговарят на нуждите на реалната икономика.

На 17 декември Комисията публикува „Стратегически доклад за изпълнението на фондовете на ЕСИ за 2019 г.“, който предоставя подробна и актуализирана информация за изпълнението на програмите на ЕСИФ за периода 2014–2020 г. до края на 2018 г. въз основа на докладите за напредъка на държавите членки. По това време са усвоени 72% от наличните ресурси на ЕСИФ.

Този доклад и платформата за свободно достъпни данни относно ЕСИФ (<https://cohesiondata.ec.europa.eu>) правят цялостен преглед на напредъка във всички тематични области. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://europa.eu/!uD83tU>

Вече финансираните проекти имат все по-голямо влияние в ключови области на политиката

- подпомогнати са над 1,6 милиона предприятия – включително стопанства;
- подпомогнатите предприятия са разкрили 300 000 нови работни места;
- 26 милиона души са получили помощ за обучение, образование или търсене на работа;
- 8,3 милиона домакинства ще имат достъп до по-добър широколентов интернет;
- над 3 900 км железопътни линии се изграждат или реконструират;
- 60 милиона души се възползват от текущи проекти в здравния сектор.

Настоящият фокус на политиката и приспособимата ѝ рамка позволяват на ЕСИ фондовете да имат съществен принос за новите и възникващите предизвикателства. Повечето области на финансиране вече подкрепят Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), действията за приспособяване към климата и за намаляване на риска, и този фокус може да бъде засилен в рамките на програмите на ЕСИФ според необходимото.

Приоритети и постижения

От началото на програмния период 2014-2020 г. Европейските структурни и инвестиционни фондове се съсредоточиха върху постигане на социално-икономическо сближаване, устойчивост и териториално сближаване, като помагат за справяне с настоящите и възникващи предизвикателства и поставят основите за устойчивото бъдеще на ЕС.

Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР): Проектите, подпомогнати по линия на ЕФРР, допринесоха за по-нататъшното стимулиране на области като изследвания и иновации, информационни и комуникационни технологии и конку-

рентоспособност на МСП. В резултат на това са създадени 300 000 работни места, подпомогнати са 20 000 изследователи, а над 8 милиона домакинства ще получат по-добър достъп до широколентов интернет.

Кохезионен фонд: Проектите на Кохезионния фонд помогнаха на държавите членки с най-големите нужди за развитие в областта на околната среда и транспорта да отговорят на стандартите на ЕС. Например досега са реконструирани над 1 300 км железопътни линии и са изградени 275 км нови или подобрени метро и трамвайни линии, а над 12,5 милиона души ще се ползват от подобро пречистване на отпадъчните води.

Европейски социален фонд (ЕСФ): ЕСФ продължава да играе съществена роля за подпомагане на заетостта, образованието и обучението, както и за по-нататъшното намаляване на бедността и неравенствата. Резултатите включват над 23 милиона души, които получават помощ за подобряване на възможностите си за заетост, 3,4 милиона, които получават квалификация, и 2,7 милиона млади хора, подкрепени по Инициативата за младежка заетост.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР): ЕЗФРСР е катализатор за насърчаване на устойчиво и иновативно селско и горско стопанство и за увеличаване на жизнеспособността на селските райони. Например еквивалентът на 75 % от общата площ на ЕС за биологично земеделие се подпомага чрез проекти за преобразуване или поддръжка, а 130 000 стопанства се подпомагат, за да станат по-конкурентоспособни.

Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР): Проектите по линия на ЕФМДР предоставиха стратегически стимули за подпомагане на рибарите в техния преход към устойчив риболов, подпомагане на устойчивите аквакултури и подпомагане на развитието на крайбрежните общности. Досега близо 34 000 проекта са финансирани в целия ЕС.

Съседи обединяват усилия, за да преодолеят глобални предизвикателства

Общността на ЕИС ТГС се състои от стотици хиляди хора, работещи отвъд външните граници на ЕС, както европейци, така и неевропейци, които действат заедно, за да насърчават дейности, да стимулират икономическия растеж и да предават знания.

От ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ до ГД „Регионална и селищна политика“ планът е по-нататъшно засилване на сътрудничеството по външните граници на ЕС, разработено в рамките на политиката за съседство и политиката на сближаване. По места все още става въпрос за изграждане на доверие и връзки между хората, живеещи по външните граници на Европейския съюз, и подобряване на ежедневието на хората, живеещи от двете страни на границите, чрез сътрудничество. Също така става въпрос за изграждане на пътица за свързване на пазарите и подпомагане на туризма, рециклиране на отпадъци в торове и опазване на застрашени от изчезване видове, което да предотврати намаляването на биологичното разнообразие.

От 1 януари 2020 г. програмите за трансгранично сътрудничество на Европейския инструмент за съседство (ЕИС) се присъединяват към ГД „Регионална и селищна политика“ като част от семейството на Interreg, за да повишат координацията и да отключат взаимодействията с други инструменти за териториално сътрудничество.

Програмите обхващат 31 различни държави с голямо разнообразие от езици, култури и начин на живот. Въпреки това, всички те работят в полза на местните общности от двете страни на границата на ЕС, като преодоляват общи пречки и намират съвместни решения. В трудни времена тези програми са живо доказателство за това какво наистина означава сътрудничество: продължавайте да се свързвате, да споделяте и да извършвате обмен отвъд границите.

Преминаване на границите

Никога досега предизвикателствата не са били толкова глобални: замърсяването, изменението на климата и социалното напрежение са само част от тях. Ако е засегната гранична зона в съседна държава, Европа също е засегната и обратно. Реакциите на кризи не могат да бъдат разрабо-

тени изолирано: глобалните проблеми не се нуждаят от визи за преминаване на границите.

Програмите за трансгранично сътрудничество (ТГС) отвъд външните граници на ЕС дават възможност на хиляди организации да действат заедно, да обменят знания и опит в ежедневните си дейности, и да доведат до осезаеми резултати в своите региони. 15-те програми по линия на ЕИС ТГС се простират от Финландия и Русия на север до страни като Унгария и Украйна на изток, и Италия, Северна Африка и Близкия изток на юг. Те обхващат хиляди километри сухопътни и морски граници, пресичат едно море и три морски басейна, с обща инвестиция от 1 милиард евро през програмния период 2014-2020 г. Към днешна дата са подадени над 4 200 заявления и почти 600 проекта са получили финансиране. В областта има над 2 000 бенефициери, НПО, университети, общини и частни дружества: един малък свят в движение, както обществен, така и личен, изграждащи доверие сред общностите.

Приемане на общи правила

„Преди много години, когато започнахме, имаше повече огледални проекти: хората от една територия бяха склонни да правят същото, както хората от другата страна“, казва Матео Буске, ръководител на отдел С1 – Грузия, Молдова, Трансгранично съседство в ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“. „Но сега бенефициерите все повече работят заедно за една единствена обща цел“.

Сътрудничеството по външните граници на ЕС започна да се оформя още през 2006 г. През първия програмния период (2007-2013 г.) се появи много предизвикателства, когато инструментът беше разширен, за да обхване изцяло съседството и за първи път беше приложен набор от общи правила.

„Всички трябваше да загърбят познатите им неща, конкретните процедури за финансиране, с които бяха запознати: Държавите членки – регламентите относно кохезионната политика, а държавите партньори – помощта за развитие и условията за техническа помощ“, обяснява Карлос Боланьос, ръководител на екип в TESIM, техническа помощ за реализирането и управлението на програмите по линия на ЕИС ТГС. „Днес можем да заявим, че имаме истинско, реално партньорство със съвместно управление на програми. И това „чувство за собственост“ е някак уникално в областта на сътрудничеството, истинско предимство на инициативата ЕИС ТГС“.

Преминавайки през европейските финансови кризи и регионалните сътресения, програмите по линия на ЕИС ТГС се развиват бързо. Първият програмен цикъл беше реализиран в период на дълбока икономическа криза за Европа и нейните съседи, когато конфликтите в Сирия оказваха своето влияние, а отношенията в Крим бяха обтегнати. Но ангажираността на заинтересованите страни беше силна и сътрудничеството успя не само да оцелее, но и да бъде удължено за втори период, от 2014 до 2020 г. Днес предстои трета фаза и работата за програмния период 2021-2027 г. вече е започнала. Въпреки че ще има нови правила, общността е готова още веднъж да предприеме действия.

„Когато започнахме, не можехме да си представим, че партньорството ще бъде толкова равнопоставено и че бенефициер от държава партньор може да ръководи проект“, продължава Боланьос. „Причината за това не беше, че те нямаха капацитета, а просто защото европейските регулации за управление на публичните средства са доста сложни и човек трябва да се запознае с тях. Днес сме постигнали значителен напредък в тази област.

Всъщност Руската федерация не само е страната с най-голям брой бенефициери (390 досега), но 30% от проектите в момента се ръководят от организации или институции на партньорски държави.

Нови начини за сътрудничество

Колко големи са тези проекти? Финансовото им измерение варира от 50 000 до 3 милиона евро. Те често са пилотни инициативи, които дават възможност за нов модел на сътрудничество в много сектори, от опазване на околната

среда до трансфер на технологии в полза на МСП, от възстановяване на културното наследство, до развитие на инфраструктурата, отворени пазари и насърчаване на устойчив туризъм.

„Ние радушно приветстваме появата на програмите по линия на ЕИС ТГС в рамките на ГД „Регионална политика от началото на следващата година. Очакваме с нетърпение да работим със страните по инструмента за съседството, за да поддържаме стабилна ангажираност, докато подготвяме новото поколение програми. Искаме да се възползваме от предложените опростявания за периода след 2020 г. и да развием по-силни връзки между програмите от семейството на Interreg“, заявява Жан-Пиер Халкин, ръководител на Отдела за макрорегиони, транснационално/междурегионално сътрудничество, ИПП и разширяване в ГД „Регионална и селищна политика“. „Същевременно през 2020 г. ще имаме и възможността да отбележим 30-годишнината на Interreg като обединено семейство. Определено 2020 ще бъде година на сътрудничество“.

От предишното поколение европейски програми за съседство и партньорство (ЕИСП) вече са натрупани знания и са разработени инструменти. Настоящите програми по линия на ЕИС ТГС продължават предишните усилия, като дават солиден принос за по-нататъшното укрепване на богатството от човешки взаимоотношения, за разрушаването на стереотипите и преодоляването на историческите предразсъдъци – защото съседите имат значение! Защото сътрудничеството има значение! ➤

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://tesim-enicbc.eu/>

Програмите за ТГС на ЕИС

Договорени проекти

- Унгария – Словакия – Румъния – Украйна
www.huskroua-cbc.eu
- Румъния – Украйна
www.ro-ua.net
- Румъния – Република Молдова
www.ro-md.net
- Черноморски басейн
www.blacksea-cbc.net
- Италия – Тунис
www.italietunisie.eu
- Средиземноморски басейн
www.enicbcmcd.eu
- Коларктик
www.kolarctic.info
- Карелия
www.kareliacbc.fi
- Югоизточна Финландия – Русия
www.sefrcbc.fi
- Естония – Русия
www.estoniarussia.eu
- Латвия – Русия
www.latruscbc.eu
- Латвия – Литва – Беларус
www.eni-cbc.eu/lb
- Литва – Русия
www.eni-cbc.eu/lr
- Полша – Русия
www.plru.eu
- Полша – Беларус – Украйна
www.pbu2020.eu

Финансиран от Европейския съюз

Interreg 30 years together

Technical support to the design, implementation and monitoring of the CBC programmes implemented by a consortium led by France particip www.tesim-enicbc.eu

Януари 2020 г.

Развиване на чувство за история

Бихте ли искали да „усетите“ изкуството, историята и природата с помощта на съвременни технологии, съчетани с традиционните исторически методи за реконструкция? Ако е така, подгответе се за изненада в новата зала Фортепиано на новия замък Alūksne в Латвия, усетете вкуса на история в Павловския парк в Русия или се разходете навън нощем с прилепите в имението Litene, Латвия.

Латвийски и руски партньори разработиха нов „Тур за сетивата“ в рамките на проекта „630 Versts Full of Feelings“, финансиран по линия на ЕИС ТГС по програмата Латвия-Русия. Проектът има за цел да предложи индивидуално туристическо изживяване чрез откриване на великолепни пейзажи, паркове в имения и замъци в трансграничния район между Латвия и Русия. Туристическите обекти включват музея-резерват Изборск, именията Краслава и Лузнава, парка на имението Прейли, както и именията Арендоле, Вараклани и Литене. Новият туристически маршрут ще се простира от Краслава до Алуксне в Латвия, след което ще продължи до Павловск в Санкт Петербург, Русия.

Въз основа на успешното си сътрудничество през предишния програмен период партньорите ще продължат съвместно да популяризират маршрута. Освен това те ще се съсредоточат върху повишаване на професионалните умения на персонала в туристическия сектор чрез организиране на работни срещи, изложения, конференции и фестивали.

Съфинансирането по програмата в размер на 720 000 евро ще повиши историческия и културен капацитет на трансграничния регион, като допринесе за социално-икономическото развитие на латвийските региони Видземе и Латгалия, както и на Псковска област и Санкт Петербург в Русия.

ИНОВАЦИИ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ БАСЕЙНА НА СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

Превръщането на винени вторични продукти в козметика

За какво могат да се оползотворят остатъците от грозде? Проект, финансиран от ЕС, се стреми да ги превърне в ресурс или да ги влага в козметика или в производството на продукти за здравето.

В средиземноморския район традиционният добив на грозде има силен потенциал за иновации, които тепърва ще се използват ефективно. Най-общо казано, хората, работещи в сектора за отглеждане на грозде, са насочили вниманието си върху подобряване качеството както на гроздето, така и на виното, а не да обмислят как да използват максимално остатъците от грозде. Но тъй като полезните свойства на винените вторични продукти вече са известни, в момента се провеждат изследователски проучвания за антиоксидантни/противовъзпалителни/антиневродегенеративни формули по „BESTMEDGRAPE“. Този проект се реализира от Италия, Тунис, Франция, Ливан и Йордания по програмата за басейна на Средиземно море по линия на ЕИС ТГС и се управлява от автономния регион Сардиния в Италия.

Идеята е да се проучат винените вторични продукти като източник на биоактивни съединения, които могат да бъдат трансформирани в иновативни търговски фармацевтични продукти. По този начин проектът не само ще повиши значимостта на една отлична средиземноморска култура като гроздето, но и ще разшири веригата на стойност на гроздето чрез разработване на нанотехнологични продукти. Резултатът ще бъде стимул за местната икономика, повече възможности за заетост, като в същото време ще се намали замърсяването на околната среда, обичайно генерирано от обемистите отпадъци при винопроизводството. ➤

<http://www.enicbcmmed.eu/projects/bestmedgrape>

Реки без отпадъци за чисто Черно море

Намаляване, повторна употреба, рециклиране: може ли това мото по отношение на твърдите отпадъци да бъде начинът да се помогне за спасяването на Черно море? Този басейн е най-замърсеното с плаващи боклуци море в Европа. Почти целият боклук идва от торбички и бутилки, които се пренасят в морето от основните му реки: река Риони в Грузия и река Прут в Република Молдова са двата основни замърсители на Черно море, идващи от вътрешни райони. Когато водните нива се повишат, реките отмиват всички отпадъци по бреговете си – които често се използват като незаконни сметища – и ги отнасят в морето.

Ето защо важна част от намаляването на замърсяването е отстраняването на пластмасовите отпадъци от поречиата и депонирането им чрез рециклиране. В тази връзка Грузия, Молдова и Румъния обединиха усилия в проекта „Реки без отпадъци за чисто Черно море“ с цел въвеждане на добри практики за управление на отпадъците в общностите, разположени по поречието на реките от Черноморския басейн.

По програмата за черноморския басейн 2014–2020 г. по линия на ЕИС ТГС около 1 милион евро ще бъдат използвани за извършване на компостиране на общински зелени отпадъци в Кутаиси (Грузия), за въвеждане на общинско събиране на ОЕЕО (отпадъци от електрическо и електронно оборудване) в Унген и за разделно събиране при източници на пластмасови отпадъци в Потси (Грузия).

Въз основа на резултатите от предишен проект, най-новият е повишаване на осведомеността за съвременните подходи за управление на отпадъците в местните общности, включително образователни програми, събития за почистване и обучения.

<https://wmp.ge/wmp2/>

ТРАНСГРАНИЧНИ ИНФРАСТРУКТУРИ ЮГОИЗТОЧНА ФИНЛАНДИЯ И РУСИЯ

По-добри връзки по море за хора и стоки

Въпреки че ХаминаКотка, най-голямото товарно пристанище във Финландия, е ключов елемент от трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) в Балтийско море, то е изправено пред липса на съоръжения за натоварен пътнически трафик. На другия бряг – само на 250 км – е разположено пристанището на Санкт Петербург в Русия, което има обратния проблем: неадекватни специализирани съоръжения за поемане на засилен поток от товарни превозни средства и стоки. Въпреки краткото разстояние, между двете пристанища няма редовна международна фериботна връзка. Това създава пречка за ефективната мобилност на хора и стоки, което се отразява негативно върху икономиките от двете страни на границата.

През настоящия период 2014-2020 г. ЕС, заедно с Русия и Финландия, инвестира над 4,5 милиона евро по програмата за Югоизточна Финландия – Русия по линия на ЕИС ТГС в два големи инфраструктурни проекта („КОТКА РАХ“

и „Multipass Port“) за подобряване на граничните пунктове при морските пристанища и за увеличаване на товарните и пътническите потоци между Русия и Финландия.

Идеята е да се работи и от двете страни на Балтийско море: да се създаде нов терминал и контролно-пропускателен пункт с безопасни и пестящи време митнически и гранично-контролни дейности от финландската страна, както и да се монтират нови съоръжения и оборудване за контрол на товарите от руската страна. Това ще повиши капацитета на двете морски пристанища и ще привлече нови дружества за превоз на товари, ще увеличи туристическите потоци и ще допринесе за по-добра логистика и мобилност в басейна на Балтийско море. ■

<https://www.haminakotka.com>

<https://portspb.ru/en>

FI Campus 2019: поглед напред към 2021 г. и след това

Годишното знаково събитие на *fi-compass*, FI Campus 2019, се проведе на 4 и 5 декември 2019 г. в Брюксел, Белгия.

fi-compass е платформата за хоризонтални консултантски услуги по финансови инструменти в рамките на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), предоставена от Европейската комисия в сътрудничество с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Това беше третото поредно годишно събитие на FI Campus, което тази година привлече над 400 служители на управляващи органи на ЕСИФ, финансови посредници и други заинтересовани страни, които имат отношение към финансовите инструменти на ЕСИФ.

Финансовите инструменти на ЕСИФ включват например заеми, гаранции, дялово участие или квази-капиталови инструменти. Според предложения нов Регламент за общоприложимите разпоредби (ROP) те ще останат важен механизъм за предоставяне на ресурси на ЕСИФ през програмния период 2021–2027 г. С тазгодишното мото „поглед напред към 2021 г. и след това“ FI Campus 2019 предложи на участниците разнообразна програма, включваща:

- обширни и интерактивни информационни сесии за предложения нов ROP, както и за програмата InvestEU;
- семинари по хоризонтални теми, свързани с финансовите инструменти на ЕСИФ, като държавна помощ, както и одит и контрол;

- сесии за конкретни казуси, свързани с финансови инструменти в рамките на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ) в редица различни сектори като градско развитие, конкурентоспособност на МСП и научни изследвания, развитие и иновации (НИРИ);
- паралелни сесии относно финансови инструменти по Европейския социален фонд (ЕСФ), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР).

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

За допълнителни въпроси, свързани с презентациите на Европейската комисия на FI Campus 2019, се свържете с: REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu

Презентации от събитието можете да намерите на страницата на събитието FI Campus 2019: <https://bit.ly/2Na2V8E>

FI CAMPUS 2019: ДЕМОНСТРИРАНЕ НА ПОЛОЖИТЕЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ НА ЕСИФ

Кампанията **fi-compass Showcase 2019** популяризира истории от целия ЕС, свързани с финансови инструменти на ЕСИФ и с подпомогнатите проекти. Основната цел на кампанията, стартирала в началото на лятото на 2019 г., е да демонстрира положителното въздействие на финансовите инструменти на ЕСИФ на практика. Десет подобрени истории, представени за демонстрацията, бяха представени на FI Campus 2019. По време на събитието участниците във FI Campus имаха възможност да гласуват за своите любими истории, които се конкурираха за наградата **fi-compass Showcase 2019**.

Участници във FI Campus 2019 разглеждат изложението fi-compass Showcase 2019

Трите истории-победители във FI Campus 2019

Словашкият бизнес се възползва от инвестиции

В Словакия четири новаторски компании използват капиталови инвестиции, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), за да разширят услугите си и да разработят нови продукти.

- Voataround е уебсайт за отдаване под наем на лодки и яхти. Той осигурява работа на над 30 души и предлага 24-часово обслужване на клиентите, след като е използвал инвестиции за обучение, маркетинг и разработване на продукти.
- GA Drilling е разработило нова плазмена технология, която прави пробиването по-лесно, по-бързо и по-евтино.
- KOOR е дружество за енергийни услуги, което подобрява енергийната ефективност в сградите, като използва екологични методи.
- GreenWay управлява над 250 електрорядни станции в Словакия и Полша. Дружеството планира да монтира 800 станции, като използва инвестиции и заем от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

➤ <https://bit.ly/2uxenF2>

Представяме ви забавления и игри в столицата на България

В България три взаимосвързани проекта за градско развитие вдъхнаха нов живот на 10 хектара земя в столицата София. Местни хора и туристи се стичат в новия център за спортни занимания и забавления; чудесен пример за интегриран подход, използващ фондове за градско развитие.

Спортният комплекс и околният парк „Възраждане“ получиха заеми по линия на JESSICA (Съвместна европейска подкрепа за устойчиви инвестиции в градските райони). Бяха изградени игрища за баскетбол, футбол и волейбол. С финансовите инструменти на ЕСИФ се финансира също така разширяването на парка, включително изграждането на пет външни и един закрит басейн. Те използват естествено извиращи горещи минерални води и са достъпни за хора с увреждания.

➤ <https://bit.ly/37Mgpzo>

Възстановената клиница помага за съживяване на окръг Щечин

В Полша клиница от 19 век беше преобразувана в „Старата клиница“, център за бизнес и култура в град Щечин. Първоначалните функции на сградата са възстановени, като паралелно с това е използван заем от ЕИБ за модернизиране на съоръженията. Проектът е спомогнал за насърчаване на по-нататъшното възстановяване на околността.

Разположена върху индустриална земя, която от години стои изоставена, сега в сградата има ресторант, книжарница и предприятия, включително офиса на международна логистична компания. Модерните ѝ културни съоръжения включват детски кът, художествена галерия и напълно оборудвани заседателни зали, които се предлагат за отдаване под наем.

➤ <https://bit.ly/2FwuFQy>

Джонатан Денес, ръководител на отдел „Финансови инструменти и международни финансови институции“, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, Европейска комисия

Какви бяха впечатленията ви от FI Campus 2019?

За пореден път големият брой участници на FI Campus 2019 показва колко значителен е интересът към финансовите инструменти на ЕСИФ и колко голямо желание имат заинтересованите страни да получат информация по тази тема. Това показва, че FI Campus определено е едно от най-важните събития през годината и че партньорството между Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка за организиране на *fi-compass* е много стабилно. *fi-compass* подпомага управляващите органи и националните насърчителни банки и институции (ННБИ) да предоставят финансови инструменти на ЕСИФ на място.

С какво бяха свързани най-големите ви очаквания от тазгодишното издание?

В тазгодишното издание на FI Campus се съсредоточихме по-специално върху обяснението на предложената нова регулаторна рамка за програмния период 2021-2027 г. и на новите възможности за предоставяне на финансови инструменти на ЕСИФ през този период. Това включваше изчерпателни презентации от различни заинтересовани страни относно предложения нов POP и програмата InvestEU. Експерти на Европейската комисия обясниха и ключови хоризонтални теми, свързани с финансовите инструменти на ЕСИФ, като държавна помощ, одит и контрол. Освен това *fi-compass Showcase 2019*, което представи истории за положителното въздействие на финансовите инструменти на ЕСИФ, предоставящи нови проекти, също беше важна част от тазгодишното събитие.

Темата на тазгодишното издание на FI Campus беше „поглед напред към 2021 г. и след това“ – какви са вашите възгледи относно бъдещето на финансовите инструменти на ЕСИФ?

Смятам, че бъдещето им е много светло. В новото ни предложение за регулаторна рамка ние опростихме значително правилата и предоставихме повече възможности за креативност по отношение на финансовите инструменти на ЕСИФ. Например опростените правила за комбиниране на безвъзмездни средства и финансови инструменти: вече е възможно комбиниране в рамките на една и съща операция. Освен това включихме възможността за предоставяне на някои ресурси на политиката на сближаване в частта на държавите членки на програмата InvestEU. Това са големи нови възможности за подпомагане на практическото реализиране на проекти. Като цяло съм голям оптимист за бъдещето и с нетърпение очаквам увеличаването на броя на финансовите инструменти през програмния период 2021-2027 г., както по програмите за споделено управление, така и по програмата InvestEU. ■

Португалия преминава към по-иновативна, устойчива икономика

Устойчивото икономическо възстановяване на Португалия след дълговата криза от 2010-2014 г. се дължи на подкрепата на ЕС, структурните реформи и процъфтяващата туристическа индустрия. Инвестициите на ЕС подкрепят ключови усилия – като стимулиране на иновациите и устойчиво развитие – за насърчаване на дългосрочния просперитет.

Португалия, която е разположена на Иберийския полуостров в югозападна Европа, обхваща 92 226 квадратни километра и има 10,3 милиона души население. Тя граничи с Испания на север и изток, и може да се похвали със зашеметяваща атлантическа брегова ивица на запад и на юг.

Нейната територия обхваща и Мадейра, архипелаг край северозападното крайбрежие на Африка, както и Азорските острови, островна верига в средата на Атлантическия океан.

Държавата, която е член на ЕС от 1986 г., преживя тежка дългова криза между 2010 и 2014 г. Пакет за подкрепа в размер на 78 милиарда евро от Европейския съюз и Международния валутен фонд помогна на държавата да се възстанови след рецесията от 2011-2013 г.

Оттогава насам икономиката на Португалия е в растеж, като през 2017 г. отбеляза 3,5% ръст на БВП – най-високото ниво от 2000 г. насам, последван от 2,4% ръст през 2018 г.

През 2018 г. най-важните сектори на португалската икономика бяха търговия на едро и дребно, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство (24,9%); обществена администрация, отбрана, хуманно здравеопазване и социални грижи (19,1%) и промишленост (18,5%).

В помощ на засилването на икономическото възстановяване на страната са силния износ, подкрепен от процъфтяващата туристическа индустрия, като броят на международните посетители се увеличава всяка година през последните осем години.

Икономическата експанзия доведе до активно създаване на работни места, допринасяйки за спада на равнището на безработица до под 7% през четвъртото тримесечие на 2018 г., доста под средното за еврозоната и в съответствие с нивата преди кризата, според доклада на Европейската комисия за Португалия за 2019 г. Освен това Португалия продължава да коригира своите макроикономически дисбаланси и публичните финанси продължават да се подобряват, се казва в доклада.

Но има и някои проблеми. Въпреки че отбелязва, че икономическият растеж надхвърля очакванията през първата половина на 2019 г. и че се е ръководил от „динамични инвестиции“, Комисията прогнозира, че растежът се очаква да бъде умерен, като се очакват 2% за 2019 г. и 1,7% за 2020 г. и 2021 г.

Дългът на публичния и частния сектор – както и външният дълг – все още са значително над зададените критерии, се казва в доклада. Освен това по-големите публични и частни инвестиции в иновации, ефективност на ресурсите, обучение на работната сила, инфраструктура и съвременни политики по заетостта ще засилят потенциала на Португалия за дългосрочен устойчив растеж.

Ниското ниво на умения на работниците – особено в дигиталната област – е пречка за растежа на инвестициите и производителността, съществува неравенство в доходите и ниво на бедност над средното за ЕС сред хората, които работят, според доклада за държавата. Комисията също така отбелязва, че недостатъчните транспортни и железопътни инфраструктурни връзки затрудняват експортно ориентираните предприятия да се възползват от единния пазар на ЕС.

Фондове насърчават иновации

В този контекст Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) играят решаваща роля за преодоляване на основните структурни ограничения на Португалия по отношение на растежа и заетостта.

Инвестициите са организирани в четири тематични области: конкурентоспособност и интернационализация; човешки капитал; социално приобщаване и заетост; както и устойчивост и ефективно използване на ресурсите.

Целта е да се повиши конкурентоспособността чрез стимулиране на производството на търговски стоки и услуги, като се насърчи заетостта – по-специално сред младите хора, разширяване на квалификацията и уменията на работниците, намаляване на бедността, модернизиране на публичната администрация и насърчаване на енергийната ефективност.

По-конкретно, важно е да се подчертае въздействието на ЕСИ фондовете за насърчаване на иновациите, като се има предвид тяхната ключова роля за преодоляване на ограниченията не само за конкурентоспособността на Португалия, но и за нейната устойчивост.

През настоящия период 2014-2020 г. 57% от общите кохезионни фондове, препрограмирани в подкрепа на привеждането в съответствие с Европейския семестър – който осигурява

рамка за координация на икономическите политики в целия ЕС, бяха разпределени за конкурентоспособност и устойчиво развитие (съответно 38% и 19%).

До края на септември 2019 г. бяха подкрепени повече от 3 000 проекта за научноизследователска и развойна дейност и трансфер на знания и над 97 000 тона еквивалент на въглероден диоксид, допринасящи за прогнозираното годишно намаление на емисиите на парникови газове в Португалия.

Фокус върху устойчивостта

Продължава подготовката за програмния период 2021-2027 г. за справяне с оставащите пред Португалия предизвикателства и за предвиждане на онези, които ще бъдат особено важни през следващото десетилетие – изменението на климата и енергийния преход, цифровизацията, глобализацията и демографската устойчивост поради застаряващото население на Португалия. Насърчаването на вътрешното сближаване и участието на всички територии в процеса на развитие също се очаква да бъдат в центъра на вниманието.

Така че програмният период 2021-2027 г. ще се базира на основната цел за сближаване на Португалия със средното за ЕС. Това ще стане в рамките на механизмите за координация на съществуващите икономически политики на европейско равнище въз основа на стратегията „Португалия 2030“, която е организирана около четири приоритетни програми.

Първата програма, свързана с хората, идва в отговор на демографските предизвикателства и ще се съсредоточи върху увеличаване на приобщаването и намаляване на неравенството. Втората акцентира върху иновациите и квалификацията като фактори, насърчаващи развитието. Третата има за цел насърчаване на външно конкурентоспособна и вътрешно сплотена държава, а четвъртата е насочена към устойчивостта и повторната употреба на природните ресурси. ➤

Конкурентоспособността дава тласък на устойчивостта

Панорама помоли Джаим Андрез, председател на съвета на COMPETE 2020, да даде повече информация за въздействието, което програмата е оказала върху настоящите и бъдещите приоритети на политиката на Португалия.

COMPETE 2020 е най-голямата програма в Португалия през настоящия програмен период, включваща три фонда (ЕФРР, ЕСФ и КФ). Какви според вас са най-значимите резултати, които тези инструменти за подкрепа на конкурентоспособността са постигнали в икономическата и социалната структура на страната?

Тематичната оперативна програма за конкурентоспособност и интернационализация (COMPETE 2020) е част от тематичния приоритет на „Португалия 2020 конкурентоспособност и интернационализация“ (2014-2020 г.), който беше одобрен от Европейската комисия на 16 декември 2014 г. Бюджетът за COMPETE 2020 е 6,2 милиарда евро, от които 4,4 милиарда евро се финансират от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, а останалите 1,8 милиарда евро са от национално финансиране.

За шест години дейност COMPETE 2020 вече е получила 11 169 заявления и е подкрепила 6 327 проекта, включващи стимул от приблизително

2 милиарда евро от допустимата инвестиция от около 8 милиарда евро.

Системите за стимулиране на дружества, по-специално онези, насочени към иновативни продуктивни инвестиции от МСП, са основните движещи сили на COMPETE 2020. Тя има важен принос и за стимулиране на бизнес изследванията и развитието, и на сътрудничеството между организациите за бизнес изследвания и иновационни системи, насърчаващи трансфера на знания и повторната употреба.

Консолидирането на икономическия растеж и създаването на работни места са основни предизвикателства за португалската икономика и в значителна степен зависят от повишаването на конкурентоспособността и иновативността на националните дружества.

Проучването „Avaliação do Impacto dos Fundos Europeus Estruturais e de Investimento no Desempenho das Empresas“ (Оценка на въздействието на европейските структурни и инвестиционни фондове върху ефективността

„Днес концепцията за конкурентоспособност все повече се приближава до устойчивостта.“

на бизнеса), което беше елемент от плана за оценка на „Португалия 2020“, показва ефективността на системите за стимулиране в предишния програмен период. Освен това то посочва техния принос за положителните тенденции в дружествата, подкрепяни в области като инвестиции, квалификации за човешки ресурси, иновации, интернационализация и конкурентоспособност на бизнеса.

То също така изтъква следните резултати за COMPETE 2020: по-големи инвестиции в стопанска научноизследователска и развойна дейност; броят на проектите, представени в отговор на настоящите обществени предизвикателства, по-специално в областта на действията за климата; и онлайн достъпността на публичните услуги за гражданите и бизнеса. Възможно е също така да се предвиди въздействието на бизнес проектите при създаването на 41 000 работни места, 77 % увеличение на брутна добавена стойност, 55 % ръст на бизнес оборота и 72 % увеличение на международния оборот. Тези цифри ясно подсказват по-голяма интензивност на стойността на продукта, повишена интензивност на износа и по-висока производителност на труда.

Какви стратегически области вече са определени като бъдещи приоритети в COMPETE 2020?

Настоящите приоритети и стратегически области са в съответствие с тези, които ще бъдат представени в бъдеще и по необходимост ще бъдат обект на цифрова трансформация и на възможностите и предизвикателствата, които цифровизацията създава пред националната икономика. Подпомогнатите проекти – с участието на дружества, централни държавни агенции и други съответни организации като бизнес асоциации – отговарят на изискването за иновации, което е отличителният белег на този стратегически проект.

Както вече споменах, предизвикателствата пред обществото, особено в областта на действията за климата, също са приоритет в инструментите на политиката на COMPETE 2020.

Въпреки че опасенията за околната среда и пътят към устойчиво развитие са основни предизвикателства за човечеството, те също предлагат на дружествата страхотна възможност, която може да играе ключова роля в тази област. В продължение на векове изглеждаше, че икономическият растеж зависи от

използването на природните ресурси, сякаш те са неизчерпаеми. Това обаче доведе до криза на ресурсите и по-високи цени. Ако не успеем да се справим с този проблем, по-специално в проектите, подкрепени от COMPETE 2020, в средносрочен план ще станем свидетели на изчезването на света и неговите екосистеми, във вида, в който ги познаваме. Това не може да бъде допуснато: не трябва да има икономически растеж и конкурентоспособност без балансирано използване на ресурсите.

Днес концепцията за конкурентоспособност все повече се приближава до устойчивостта. Тя включва цял набор от други понятия, като например кръгова, устойчива или жизнеспособна, цифровизация, квалифицирана и подходящо платена заетост, и удовлетвореността на обществото от стоки и услуги, чиито количества, цени и качество се определят от потребителското търсене.

Да си конкурентоспособен означава да бъдеш устойчив, а да бъдеш устойчив означава да си конкурентоспособен! ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.compete2020.gov.pt/>

POSEUR дава приоритет на устойчивостта и изменението на климата

Хелена Пинейро де Азеведо, председател на управляващия орган на POSEUR, споделя с *Панорама* как Португалия приема предизвикателството за устойчивостта и изменението на климата.

Как се реализира програмата за устойчивост и за климата в Оперативната програма за устойчивост и ефективно използване на ресурсите (POSEUR) и какво се очаква да бъде постигнато до 2023 г.?

Чрез подкрепата на Кохезионния фонд POSEUR осигурява широк спектър от интервенции в областта на устойчивостта и климата, включително много подходящ принос към следните тематични цели (ТЦ): ТЦ 4 – Подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика във всички сектори; ТЦ 5 – Насърчаване на приспособяването към изменението на климата и предотвратяване и управление на риска; и ТЦ 6 – Съхраняване и опазване на околната среда, и насърчаване на ефективността на ресурсите.

Във връзка с това, което се очаква да бъде постигнато през 2023 г. по различните инвестиционни приоритети, е важно да се подчертае много значимият принос за намаляване на изменението на климата чрез различни

мерки, които допринасят за намаляване на емисиите на CO₂ и на други парникови газове. Целта за 2023 г. сочи годишно намаление от 124 000 тона еквивалент на CO₂. Това ще бъде резултат от инвестиционна подкрепа за засилване на капацитета за производство на енергия от възобновяеми източници, за повишаване на енергийната ефективност в сградите на централната публична администрация и за по-устойчива градска мобилност, намаляване на потреблението на изкопаеми горива и увеличаване на използването на чист обществен транспорт, като същевременно се намалява индивидуалният моторизиран транспорт.

Трябва да се посочи и подкрепата от програмата за приспособяване към изменението на климата (ПИК) и предотвратяване и управление на рисковете, свързани до голяма степен с климата. Целта е плановете за ПИК да обхванат цялата национална територия, да се приложат адаптивни мерки и да се повиши осведомеността сред населението, както и да се направят съответните инвестиции

“ Чрез подкрепата на Кохезионния фонд POSEUR осигурява широк спектър от интервенции в областта на устойчивостта и климата. ”

за опазване на крайбрежието и предотвратяване на рисковете, които най-много заплашват територията, особено горски пожари и наводнения. До края на проекта се очаква интервенцията да обхване 75 километра брегова линия за защита на хора и стоки, достигайки 80 % от националното население, което ще се възползва от защита срещу горски пожари.

Накрая заслужава да се отбележи и подкрепата на POSEUR за опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите. Това включва инвестиции в различни области, целящи да допринесат за кръговата икономика чрез увеличаване на капацитета за рециклиране на градски отпадъци (+230 000 тона годишно), повишаване на качеството и устойчивостта на водоснабдяването (1,8 милиона души, обхванати от подобрения във водоснабдяването) и канализационни системи за отпадни води (1,6 милиона души, ползващи подобрения в канализационните системи). Тези мерки имат за цел също така да подобрят качеството на околната среда и да съхранят природните ресурси, както и да опазят биоразнообразието и екосистемите, които също са застрашени от изменението на климата.

Какви са бъдещите приоритети, определени за Португалия в тези области?

Устойчивостта и климатът са основните настоящи и бъдещи национални приоритети, както се вижда от Националния план за енергията и климата до 2030 г. и Пътната карта за въглероден неутралитет до 2050 г. Тези стратегически национални документи, които бяха одобрени през 2019 г., определиха интегриран план за действие с централна стратегическа цел постигане на въглероден неутралитет в Португалия до 2050 г. Това включва, наред с много други, мерки, насочени към декарбонизиране на производството на електроенергия, повишаване на енергийната ефективност във всички сектори на икономиката, децентрализиране на производството на енергия, декарбонизиране на жилищния и обществения сектор и накрая, декарбонизиране на мобилността и предпочитане на обществения транспорт.

Трябва също така да се предприемат спешни действия за борба с изменението на климата и неговото въздействие, включително създаване на устойчивост и способност за приспособяване към рисковете и бедствията, свързани с климата, интегриране на мерките за изменение на климата в

националните политики, стратегии и планиране, подобряване на образованието, повишаване на осведомеността и на човешкия и институционалния капацитет по отношение на мерките за смекчаване, приспособяване, намаляване на въздействието и ранно предупреждение по отношение на изменението на климата.

В рамките на финансирането за Португалия по линия на политиката на сближаване 2021-2027 г. Европейската комисия също така определя в „Стратегическа цел 2“ непрекъснатост и задълбочаване на подкрепата за устойчивост и за климата. Това има като обща цел да допринесе за създаването на една по-природосъобразна и по-нисковъглеродна Европа и за прехода към инвестиции в чиста и справедлива енергия, зелена и синя енергия, кръгова икономика, както и за приспособяване към промените и предотвратяване на рисковете. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

<https://poseur.portugal2020.pt/en/>

ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ ЗА ОТПАДНИ ВОДИ ФАРО-ОЛЯО И ПОДЕМНА СИСТЕМА В ОЛЯО

Този проект ще разработи нова санитарна инфраструктура в региона, спомагайки за облекчаване на значителни екологични проблеми и подобряване качеството на живота и здравето на местното население. Кохезионният фонд ще осигури 18,5 милиона евро от общите инвестиции в размер на 21,8 милиона евро в съответствие с Директива 91/271/ЕИО на Съвета от 21.05.1991 г. (за пречистване на градските отпадъчни води).

Проектът има за цел да подобри основната канализационна система на региона Алгарве, като създаде необходимите условия за подобряване на качеството на водата и състоянието на съществуващите водни ресурси. Освен това работата ще спомогне за опазването на биологичното разнообразие на природен парк „Риа Формоза“, като по този начин ще даде тласък на икономиката на региона, която до голяма степен се основава на туризма. Ще има ползи и за качеството на плажовете и водите за къпане, както и за регионалните продукти, като морските дарове от „Риа Формоза“.

Работата включва изграждането на градски пречиствателни станции с най-модерните техники за биологично пречистване на отпадъчни води. Инвестицията е извършена и проектът в момента е в етап на изпитване и пускане в експлоатация.

РАЗШИРЯВАНЕ НА ВОДНОЕЛЕКТРИЧЕСКАТА ЦЕНТРАЛА КАЛЕТА

Електроснабдителната мрежа на остров Мадейра е изоллирана и малка, а част от възобновяемата енергия, произведена в часове с по-ниско търсене, особено през нощта, не може да се изнася или съхранява, така че се губи.

Проектът за разширяване на ВЕЦ Калета цели не само да увеличи производството на водноелектрическа енергия в новата централа, но и да създаде инфраструктура за съхранение на електроенергия. Системата включва производство на електричество и улавяне, съхранение

и изпомпване на вода. Целта е да се увеличи резервният капацитет и използването на енергия от периодично възобновяеми източници (като вятърна и слънчева енергия). Това от своя страна ще допринесе за намаляване на производството на изкопаема енергия, ще повиши стабилността на електроенергийната система и ще направи електроснабдяването на острова по-надеждно.

Освен че увеличава капацитета за производство на възобновяема енергия в региона, този проект ще допринесе и за намаляване на зависимостта на Мадейра от изкопаеми горива и следователно за намаляване на емисиите на CO₂ до 2020 г. в съответствие с националните цели и целите на ЕС.

Това е голям проект, подкрепен с инвестиция от 45 милиона евро от Кохезионния фонд. Работата вече е в напреднала фаза, като дейностите трябва да започнат в началото на 2020 г.

ДРАГИРАНЕ НА МОСТА/ЯЗОВИРА КОИМБРА И СТАБИЛИЗИРАНЕ НА ДЕСНИЯ БРЯГ НА РЕКА МОНДЕГО МЕЖДУ МОСТА САНТА КЛАРА И МОСТА/ЯЗОВИРА КОИМБРА

Изменението на климата предизвика значителни промени в годишния цикъл на валежите в Португалия, с периоди на суша и обилни валежи, включително някои екстремни валежи.

Град Коимбра бе циклично засяган от наводнения от река Мондего, по-специално тези от януари и февруари 2016 г. През този период речното равнище достигна безпрецедентни нива, като застраши безопасността на гражданите и изложи на риск обществената и частната собственост, по-специално историческото наследство на града.

След Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (за оценка и управление на рисковете от наводнения) и идентифицирането на 22 критични области на наводнения в „Информационната система за водата за Европа – WISE“, планове за управление на риска и наводненията бяха завършени и определиха структурните мерки, които трябва да се прилагат за наводнения.

Една такава мярка за река Мондего се отнасяше до драгирането на моста/язовира Коимбра. В резултат на това беше одобрено финансирането за моста/язовира Коимбра: от очакваната обща инвестиция от 12 милиона евро, 10,1 милиона евро ще дойдат от Кохезионния фонд.

Този проект има за цел да подобри хидродинамичните условия на оттичане и да създаде по-голям воден стълб в река Мондего. Това ще окаже значително въздействие чрез предотвратяване или смекчаване на наводненията в град Коимбра и околния регион. Работата трябва да бъде завършена до края на 2020 г.

„ПРИРОДОСЪОБРАЗЕН ГРАДСКИ НАЧИН НА ЖИВОТ“

С подкрепа от COMPETE 2020 проектът „Природосъобразен градски начин на живот“ се зае да разработва нови природосъобразни покривни и фасадни системи, изработени от агломерат от разпенен корк. Целта беше да се подобри устойчивостта, да се опазят ресурсите, да се повиши енергийната ефективност на сградите и да се смекчат някои последици от изменението на климата в градските райони.

Проектът, съфинансиран като част от системата за стимулиране на научноизследователската и развойната дейност, получи инвестиция от около 412 000 евро, като ЕФРР предостави приблизително 260 000 евро. Ръководителят на проекта Карлос Оливейра е Силва подчерта, че COMPETE

2020 има основен принос по отношение на осигуряването на необходимите ресурси за изследвания, лабораторни изпитвания, оборудване и прототипи за реални тестове, което е довело до успешното приключване на проекта.

NANOCLEANLEATHER

Проектът Nanocleanleather има за цел да разработи кожи със свойства, предпазващи от замърсяване (отблъскване на мръсотия и лесно почистване) и за самопочистване (фотокалитично разграждане на замърсители върху повърхността на кожата) за автомобилния сектор (по-конкретно за седалки, волани, табла и панели на вратите), чрез използване на наноструктурирани добавки.

От една страна, проектът има за цел да отговори на належащата нужда на кожарската промишленост от подобрени характеристики на почистване на кожата, с подобрена ефективност и издръжливост, като същевременно запази естествения си

вид. От друга страна, в унисон със своя спонсор „Couro Azul“ (Синя кожа), екипът на проекта се съсредоточи върху доставките за железопътния и авиационния сектор, където тези свойства са още по-важни, предвид по-високата честота на почистване и по-кратките срокове, отколкото се прилагат в момента в автомобилната индустрия.

Проектът NanoCleanLeather беше съфинансиран от COMPETE 2020 по програмата за стимулиране на научноизследователската и развойната дейност в областта на съвместното популяризиране. 330 000 евро от общата инвестиция в размер на около 459 000 евро бяха получени от ЕФРР.

<https://bit.ly/2FAc5XO>

AORP – PORTUGUESE JEWELLERY NEWBORN

Основната цел на проекта беше да се консолидира експортният потенциал на португалското производство на бижута и да се повиши неговата забележимост на световния пазар.

AORP – Португалската асоциация за бижутерство и часовникарство – създаде бранда Portuguese Jewellery Newborn с цел популяризиране на новите таланти в националното производство на бижута. Идеята беше да се преоткрие традиционният сектор под чадъра на уникален промоционален бранд, представящ креативността и работата на малко познати национални дизайнери.

Предоставените възможности демонстрираха португалски бижута на привлекателни цени и иновативни бизнес модели сред новите творци (Newborn) и традиционните дружества, като по този начин се идентифицираха подходящите канали за извеждане на сектора на друго ниво.

Съфинансиран като част от системата за подкрепа на колективните инициативи в интернационализацията, инвестициите в проекта са около 556 000 евро, от които приблизително 473 000 евро са по линия на ЕФРР.

<https://bit.ly/2QFoCzP>

R4TEXTILES

Проектът R4Textiles – по който се разработи тъканта с бранда Tenowa – даде приоритет на изследователска стратегия, която доведе до въвеждането на устойчиви политики за намаляване на екологичното въздействие.

В настоящия контекст на повишаване на осведомеността за околната среда, Riopelle-Texteis SA, едно от най-старите текстилни дружества в Португалия, се ангажира с изследователска стратегия и устойчиви политики за намаляване на въздействието върху околната среда. Проектът се основаваше на оползотворяването и повторната употреба на текстил, селскостопански отпадъци и други вторични продукти от географски близки агро-хранителни индустрии.

С бранда Rebirth of Textiles, Tenowa е търговската марка на Riopelle за всички продукти, разработени по проекта. В контекста на кръговата икономика R4Textiles беше съфинансиран от COMPETE 2020 по Програмата за стимулиране на научните изследвания и технологичното развитие, и получи право на инвестиция от около 978 000 евро, от които 602 000 евро бяха предоставени от ЕФРР.

<https://bit.ly/3020fiC>

С ВАШИ ДУМИ

„ПАНОРАМА“
очаква вашите
материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище описват постиженията си за периода 2014-2020 г. и споделят мнението си за текущите и изключително важни дискусии за политиката

на сближаване за периода след 2020 г. „Панорама“ ще се радва да получи материали на вашия роден език, които може да представим в следващите ни броеве. Свържете се с нас на следния имейл адрес: regio-panorama@ec.europa.eu за допълнителна информация относно насоки и крайни срокове.

Кръгова икономика за Лисабон и региона на долината на Тежу

През 2015 г. Европейският съюз прие пакет от мерки, за да помогне едновременно на всяка държава членка да премине към кръгова икономика и да стимулира глобалната конкурентоспособност, устойчивия икономически растеж и създаването на нови работни места.

Тереза Алмейда
*Председател, регионално развитие,
кръгова икономика, иновации,
конкурентоспособност и
сътрудничество*

В този контекст през 2018 г. Португалия стартира своя План за действие за кръговата икономика (PAEC), който е разделен на няколко действия – а именно за подготовката на Регионалните програми за кръгова икономика – които трябва да бъдат разработени от всяка от петте регионални комисии за координация и развитие.

Стратегията, представена в Регионалната програма за кръгова икономика за Лисабон и региона на долината на Тежу (AREC-RLVT), разработена от нейната регионална комисия за координиране и развитие, се възползва от вътрешни, секторни и регионални изследвания на метаболизма, предлагащи алтернативи, решения и приоритети.

AREC-RLVT е инструмент за стратегическо определяне, насочен към интегриране на принципите на кръговата икономика в бизнеса и производителната тъкан на региона, във функционирането на градовете и градските центрове, и за насър-

чаване на регионалното развитие. Той беше отправна точка за процесите на разпространение и популяризиране, приведени в съответствие със структурата на програмата PAEC. Този процес създаде нов подход, основан на текучеството за териториалната диагностика и допринесе за подготовката на следващата рамка за подпомагане от общността.

С интегрирането на кръговата икономика в развитието на регионалните публични политики CCDR LVT се стреми да осигури загърбването на линейната икономика като начин за предотвратяване и предвиждане на някои от структурните предизвикателства, предстоящи на хоризонта 2020-2030 г. Те включват например изменението на климата, технологичната интеграция, демографията и липсата на ресурси. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.ccdr-lvt.pt

Как финансовите инструменти, базирани на собствен капитал, стимулират регионалния икономически растеж

Въпреки че Европа провежда голям брой висококачествени изследвания, някак всичкото това знание не се преобразува в продукти и услуги, носещи икономически и социални ползи.

Независимо от факта, че Европа е дом на някои от най-добрите и иновативни умове в света, ние изоставяме от Китай и САЩ, когато става въпрос за стартиращи предприятия и най-вече за успеха на разрастващите се предприятия.

По традиция стартиращите предприятия си набавят средствата от „семејството, приятелите и от наивници“, преди да намерят един (или няколко) индивида с висока нетна стойност, които им осигуряват „ангелски капитал“, за да преминат през ранните етапи на бизнеса. Тези ангели предлагат своята подкрепа и опит (и пари) в замяна на собствен капитал.

Но ангелите поемат висок риск при тези сценарии и често търпят големи загуби. Публичните органи могат да смекчат финансовия риск, с който ангелите могат да се сблъскат, и да увеличат инвестициите на ангелите, благодарение на финансовия инструмент, базиран на собствен капитал, представен от Европейската комисия.

Този инструмент представлява публично-частен фонд за съвместно инвестиране, който подпомага високорискови

дружества в ранните етапи на тяхното развитие. Наличието на публични средства намалява риска за бизнес ангелите и насърчава повече частни инвестиции.

Въпреки това много управляващи органи познават финансовия инструмент, базиран на собствен капитал, и се плашат от него. В крайна сметка може да инвестирате между 40 и 50 милиона евро в 20 до 30 дружества, от които може би 7 или 8 ще се справят задоволително, 2 или 3 ще се справят добре и да се надяваме, че една ще се справи отлично, но останалите ще се провалят, понякога обявявайки несъстоятелност. За един публичен орган това означава много пари на данъкоплатците, за които се предполага, че ще се изпарят. Но това, което управляващите органи често не осъзнават, е, че въздействието само на няколко дружества върху икономиката на целия регион ще бъде толкова голямо, че напълно оправдава направените загуби.

В Обединеното кралство само 6% от дружествата с висок растеж са генерирани половината от растежа на заетостта в държавата между 2002 и 2008 г. Тези дружества не са били среднестатистическият малък бизнес, а високорискови стартиращи предприятия с интензивно използване на знания, които са имали успех. Също така проучване на Фондация Кауфман в САЩ показва, че най-добрите 1% от дружествата с висок растеж генерират 10% от преките нови работни места и 40% от косвените нови работни места.

Луиджи Амати
гл. изп. директор на META Group и
председател на Business Angels Europe

Така че, не става въпрос за излишни политики за стартиращи предприятия, а за създаване на работни места и богатство!

Финансовият инструмент, базиран на собствен капитал, е взаимноизгоден. Той ще позволи на стартиращото предприятие да получи експертни съвети в ранен етап от опитен инвеститор-ангел, съчетан с финансова подкрепа. Той ще създаде мрежа от бизнес ангели и други инвеститори в ранен етап, от които може да се търси помощ за бъдещи финансови инструменти и инициативи за рисков капитал. А когато бъде открито следващото предприятие на стойност 100 милиона евро – или още по-добре, еднорог – то ще донесе успех, работни места и икономически растеж на местната общност. ■

ЗАСНЕТО С КАМЕРА

Повторно посещение на основните атракции на EWRC 2019

17-тата Европейска седмица на регионите и градовете надхвърли рекордните данни за нейната посещаемост с над 9 000 участници и около 400 подбрани партньори, включително 21 служби на Комисията.

Състояха се почти 400 работни срещи, дебати, изложби и възможности за свързване в мрежа, за да се проучат и споделят най-добрите практики за това как регионите и градовете могат да работят заедно за по-стабилна политика на сближаване.

Вече започваме подготовката за следващото издание на Европейската седмица на регионите и градовете, което ще се проведе от 12 до 15 октомври 2020 г. (запазете си датата!).

Очакваме с нетърпение да ви приветстваме отново догодина!

Село Агора

В много устойчива атмосфера и среда, село Агора беше основният център за свързване в мрежа, предлагайки на посетителите възможността да участват в различни семинари в специални зони с безшумни диско съоръжения,

които дадоха възможност на участниците да слушат презентациите със слушалки, без да смущават останалите. Агора посрещна също 42 изложители и 11 региона, които представиха вкуса на техните регионални специалитети.

“ Моментите на уют в село Агора придават смисъл на концепцията за обединена Европа. ”

“ Оценявам мястото и възможността за създаване на контакти в мрежа. ”

“ Беше идеално. Благодаря, че получих възможност да участвам. ”

“ Радвам се, че присъствах на такова страхотно събитие! ”

По време на събитието на рекорден брой посетители от 70 страни бяха предоставени много възможности за участие в различни работни срещи, дебати, изложби и работа в мрежа.

EWRC започна с политически дебат на високо равнище, озаглавен „Регионите и градовете, стълбове на бъдещето на ЕС“

На събитията присъстваха 100 млади избрани политици, представляващи местното и регионалното равнище от 26 държави членки

На площадката на Urban Living Lab: Участниците в играта Co-Creation бяха помолени да разработят сюжетна линия за свързано с климата предизвикателство

Карл Карл-Хайнц Ламберц, председател на КР и Юнус Омарйее, председател на Комисията по регионално развитие на Европейския парламент популяризират Алианса за сближаване

Проектът VoerenBruxselPaysans помага местна, здравословна и качествена храна да стане достъпна за всички жители на Брюксел

Граждански диалог

В допълнение към по-традиционните събития, тази година EURegionsWeek отвори вратите си за гражданите чрез семинар и дебат. Резултатът беше оживен обмен между около 100 млади граждани по въпроси на ЕС, като Европа по-близо до гражданите, Бъдещето на Европа и ролята на регионите и градовете, По-зелена Европа и По-интелигентна Европа.

Медийната програма

Въпреки че беше трудно да се надмине рекордният брой доклади, публикувани миналата година, медийната програма за 2019 г. се фокусира върху продължаване на представянето на постиженията на инвестициите на политиката на сближаване в целия ЕС. Публикуваните 36 статии предоставиха

допълнителна информация за състоянието на подготовката за бюджета след 2020 г. и дадоха възможност на медиите да се ангажират с новия колегиум на членовете на Комисията.

Церемония по връчването на наградата Megalizzi-Niedzielski за вдъхновяващи журналисти

Церемония по връчването на наградите REGIO STARS

Обичайно всяка година Европейската комисия награждава петте финансирани от ЕС проекта, които са демонстрирали най-високи постижения и нови подходи в регионалното развитие.

В първата категория, „Насърчаване на цифровата трансформация“, наградата отиде при Energy Cells GR, проект за трансгранично сътрудничество между Германия, Белгия, Франция и Люксембург, за устойчиво потребление на енергия и иновативно производство на възобновяема енергия.

Дружеството от Обединеното кралство CobVaude получи награда за „Свързване на зелената, синята и сивата инфраструктура“ (категория 2), за разработения от тях материал за зидане, използващ пръст и влакна.

Наградата за „Борба с неравенството и бедността“ (категория 3) отиде при Good Support, от Полша, онлайн платформа, която свързва жителите на Западнопоморския регион с местни социални услуги.

Жилищни квартали, активни по отношение на климата (CAN), съвместен белгийски, френски, германски, нидерландски и британски проект получи наградата в 4^{та} категория, „Изграждане на градове, устойчиви на климатичните промени“. Проектът насърчава стратегии, ръководени на местно равнище, за повишаване на енергийната ефективност на домакинствата в необлагодетелствани градски райони.

Наградата за „Модернизиране на здравните услуги“ (5-та категория) отиде при Orsi Academy, от Белгия, център за обучение и експертни знания в областта на новите техники в минимално инвазивната хирургия и роботизираната хирургия.

Накрая наградата на публиката беше връчена на CityWalk от програма Interreg „Дунав“, която помага на градовете от дунавския регион да стават по-удобни за ходене пеша. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

НОВИНИ [НАКРАТКО]

УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ ЗА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

В своите политически насоки за новата комисия президентът Урсула фон дер Лейен изрази желанието си европейските граждани да играят водеща и активна роля в изграждането на бъдещето на нашия Съюз. Значението на по-активното участие на гражданите бе признато и застъпено в по-голяма степен в Договора от Лисабон с Европейската гражданска инициатива и в редица документи и политически декларации, като например приносът на Комисията към Декларацията от Сибиу за „нова стратегическа програма за ЕС за периода 2019-2024 г.“.

Имайки предвид това, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика на Европейската комисия организира конференция за ангажиране на гражданите и гражданското общество към политиката на сближаване. Събитието ще се проведе под политическото ръководство и с участието на комисаря по сближаването и реформите Елиза Ферейра. То ще се съсредоточи върху това как да се осигури по-тясно сътрудничество с гражданите и гражданското общество при управлението и прилагането на политиката на сближаване и управлението на целеви фондове на ЕС. Чрез по-активното ангажиране на гражданите институциите ще станат още по-прозрачни и отговорни, а инвестициите ще осигуряват все по-големи реални резултати. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/citizens_good_governance

ФОРМИРАНЕ НА УСТОЙЧИВО ГРАДСКО БЪДЕЩЕ

Политиката на сближаване е в основата на устойчивото градско развитие в Европа. Около 115 милиарда евро се изразходват в градовете, от които 17 милиарда евро се влагат на местно ниво чрез интегрирани стратегии за градско развитие, управлявани директно от градските власти. За следващия европейски бюджет след 2020 г. Европейската комисия предлага по-силно градско измерение, като отделя 6% от общия бюджет на Европейския фонд за регионално развитие на държава членка за устойчиво градско развитие. Предложението също въвежда цел на политиката „Европа по-близо до гражданите“ и нова европейска градска инициатива, която приема, че градското измерение на политиката на сближаване залага на стратегическо многостепенно партньорство с местните власти и гражданското общество.

В тази връзка 53 градски проекта бяха избрани да бъдат представени на предстоящия Форум на градовете 2020, който ще се проведе от 30 до 31 януари в Порто, Португалия. Тази демонстрация на добри градски проекти показва конкретно какво носи политиката на сближаване на европейските граждани. Тя дава примери за това какво постигат градовете и за решаващото значение на интегрирания подход и многостепенното управление за разработването на политики. Освен това представените градски практики дават представа за проектите, които Комисията очаква да финансира в бъдеще.

Добрите практики идват от програмите, финансирани по линия на политиката на сближаване: URBACT, Иновативни действия в областта на градското развитие и градски проекти, финансирани чрез основните програми. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://citiesforum2020.topi.com/>

МЕДИЙНА ПРОГРАМА YOUTH4REGIONS

Ето още две
статии, изпратени
от млади журналисти,
участвали в конкурса за
блог на
YOUTH4REGIONS.

Медийната програма Youth4Regions подкрепя развитието на журналисти от следващото поколение, специализирани в регионалната политика. Тя насърчава тези млади европейци да пишат за проекти, финансирани от ЕС.

Авила дава пример за бъдещето

През 1912 г. поетът Антонио Мачадо говори за Кастилия като за путош с консервативни корени, много тясно свързани със своите обичаи, схващане за територията на Кастилия и Леон, която живее и до днес. Въпреки това Авила, един от най-големите представители на този кастилски традиционализъм, промени това възприятие, превръщайки се в модел за модернизация и прогрес за други европейски градове.

Град Авила, обект от Списъка на световното културно и природно наследство от 1985 г., е туристически анклав с отлично местоположение на испанска територия. Само на час разстояние от Мадрид, голям брой туристи посещават града в област Кастилия и Леон, привлечени от средновековната му крепостна стена, една от най-добре запазените в цяла Европа. Авила е радвала някои от най-големите културни звезди на 20^{ти} век, сред които писателя Ърнест Хемингуей и режисьора Орсън Уелс.

Проектът Smart Heritage City (SHCity), стартиран през 2016 г. по програма Interreg V Sudoe на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), успешно внедри технологична платформа в този град, която улеснява управлението и опазването на исторически обекти и допринася за неговата оживена туристическа индустрия.

За осъществяването на този проект беше необходимо да се преодолее голямото цифрово разделение, съществуващо в автономната област Кастилия и Леон в сравнение с други испански региони. В тази връзка през 2017 г., покритието на цялата територия беше увеличено с почти 5%, от което се възползваха 233 996 жители в региона. Безвъзмездните средства за разширяване на достъпа до широколентова връзка, съфинансирана от държавата и от средствата на ЕС по ЕФРР, включваха около 11 милиона евро субсидии, които бяха отпуснати на далекосъобщителните оператори за напредък на внедряването на ултрабърз широколентов интернет в Кастилия и Леон.

Министерството на енергетиката, туризма и цифровия дневен ред съобщава, че от поканата за предложения през 2013 г. насам на Кастилия и Леон са отпуснати 15 милиона евро, което означава инвестиция в размер на 28 милиона евро за далекосъобщителни оператори. Като провинция Авила е била най-големият бенефициер на тези безвъзмездни средства през 2017 г., като е получила 3 милиона евро.

Благодарение на проекта SHCity, мрежа от 230 сензора и устройства бе разгърната на 26 места, на закрито и на открито, в целия исторически комплекс на града. Тези сензори контролират около 20 параметри на околната среда и структурни параметри в реално време, както и други, свързани с безопасността, консумацията на електроенергия и броя на посетителите.

Данните, събрани от сензорите, се обобщават с тези от други системи, като генерират поток от над 1 000 елемента на час, което улеснява работата на мениджърите. Чрез събирането на тези данни Общинският съвет на Авила е в състояние да оптимизира действията и да подобри процеса на вземане на решения, когато е изправен пред аномалия, която може да повреди историческия комплекс на града, като значително повишаване или падане на температурата или влажността.

Освен това по проекта е разработено туристическо приложение, което използва информация, заснета от системата за мониторинг, като я систематизира, за да повиши информираността на посетителите и на обществото като цяло за важноста на правилното опазване на наследството. Освен това приложението дава възможност на потребителите да създават свои собствени градски маршрути, като оценяват времето, което имат на разположение, най-близките до тяхното местоположение места и обектите, където времето за чакане е по-кратко, защото в този конкретен момент регистрират по-малък брой посетители.

Предизвикателството на SHCity е да възпроизведе проекта в други европейски исторически комплекси. За да се постигне

Наскоро Давид е завършил първата си година в специалност „Журналистика и медийни изследвания“ в Мадридския университет „Карлос III“ в Испания. Той смята, че сериозната журналистика е един от най-добрите начини за създаване на общество, което се радва на по-голяма свобода. В бъдеще Давид би искал да стане разследващ журналист.

това, е разработен прототип за Синтра-Кашкайш в Португалия и Рибароха де Турия във Валенсия, Испания.

Инвестицията от ЕФРР в размер на 1 194 333 евро в проекта представлява 1,5% от над 79 милиона евро, инвестирани в проекти в Кастилия и Леон от началото на 2019 г. Тази сума обаче представлява само 12% от близо 700 милиона евро, които ЕС планира да изразходи в този регион. ➤

Крепостната стена на Авила, Испания

Креативността е движеща сила за интеграцията

Един млад блогър разговаря с местните жители на Дистрито Сур в Кордоба, Испания, за да разбере повече за квартала и как европейските фондове имат голяма промяна за жителите там.

„Няма съмнение, че сега кварталът е много по-добър. Ако бяхте попитали за Дистрито Сур преди, хората щяха да се намръщят или да направят остроумна забележка за района. Не се чувствахме част от града. Но сега улиците са красиви, има много повече движение и хората като цяло са по-щастливи“, обяснява местната жителка Ана.

Семейството на Ана трябвало да се премести от Сиера де Кордоба в Кампо де ла Вердад в Дистрито Сур (Южният окръг, район на Кордоба, включващ пет квартала: Кампо де ла Вердад, Сектор Сур, Мирафлорес, Фрай Албино и Гуадалкивир), защото им писнало да карат по няколко часа всеки ден до училището на Ана и обратно. Там открили отворен и приветлив квартал, макар и с един основен проблем: той бил маргинален квартал.

Въпреки близостта си до историческия квартал на Кордоба, местоположението му от другата страна на река Гуадалкивир винаги е работило срещу него. Днес все още се забелязват следи на маргиналност, които различни публични администрации се опитват да заличат от 90-те години на миналия век насам. Въпреки това все още има явна липса на социални услуги, влошаване на инфраструктурата, високи нива на безработица и ниски нива на доходите.

Хосе Луис, който цял живот живее в Сектор Сур, разказа с тъга: „Преди нещата бяха различни. Имаше две кина. Две! Хората често идваха тук и бяхме много интегрирани в града, особено в културно отношение“.

Но повратен момент в историята на Дистрито Сур променя завинаги развитието на района. Планът „Градски Сур“ е формулиран в рамките на периода за изпълнение 2007-2013 г. на плана на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за Кордоба чрез Общинския институт за икономическо развитие и заетост на Кордоба (IMDEEC), организация, зависима от градския съвет. Планът има бюджет от над 12 милиона евро, от които 10 милиона евро идват от ЕФРР.

„Планът „Градски Сур“ е най-доброто олицетворение на това как европейските фондове оказват положително влияние върху развитието на града.“

Соледад Канязарес Севиля

Неговата амбициозна и иновативна цел е да постигне икономическото и социално възвръщане на района, като улесни интеграцията му по устойчив начин. Това зависело от стратегия, основана на действията, и от възможностите, представени от културата и креативната икономика, които никога преди не бяха предлагани в града.

Както ми сподели Соледад Канязарес Севиля, член на отдела за проекти и институционално сътрудничество на IMDEEC: „Планът „Градски Сур“ е най-доброто олицетворение на това как европейските фондове оказват положително влияние върху развитието на града (...) Той беше много иновативен – постигането на развитие чрез култура е пилотен проект, който използва форма на интеграция, която без съмнение ще бъде приложена отново“.

Този план беше съсредоточен около четири действия. Първото включваше подобряване на градската среда и технологичната ефективност чрез обновяване на четири улици. Въздействието на тези ремонти включва разширяване на велосипедни алеи, засаждане на над 100 дървета и преход към енергийно ефективно улично осветление.

Второто се състоеше от програма за социална интеграция и обучение, в резултат на която старата школа за обучение на учители се превърна в център за обучение по ИКТ, художествено творчество и образование. Тази област включваше и редица планове за социално приобщаване с над 5 000 участници.

Трета дейност е фокусирана върху устойчивото икономическо развитие на района и чрез нея в старото училище ще бъде създадена предприемаческа академия и бизнес инкубатор. И накрая, четвъртото действие, съсредоточено върху научните изследвания, развитието и иновациите, завърши с изграждането на ИКТ център Сенека, който подкрепя технологичното обучение за жителите на квартала.

Хавиер учи комуникации и международни отношения в университета Лойола в Кордоба, Испания. Той се вълнува от ЕС и медиите, и проявява специален интерес да използва творчеството си (видео, изображение и т.н.) в социалните медии.

Вярно е, че все още продължава да се изгражда инфраструктура, но в Дистрикто Сур вече може да се усети промяна. „Градски Сур“ оживи различните квартали на района, като увеличи и подобри инфраструктурата и най-вече улесни живота на всички жители.

„Наистина сме доволни от това как се изразходват европейските фондове и, разбира се, кварталът сега е много по-наясно с важната роля, която ЕС играе за нашето развитие. Всъщност баба ми наскоро каза: „Ана, вие младите сте тези, които трябва да отговорят за функционирането на Европейския съюз, който прави страхотни неща за всички нас“, а аз отговорих „да“, как би могло да бъде по друг начин“, заключава Ана. ■

Със специални благодарности за Ана Хименес Рей, Соледад Канязарес Севиля и жителите на Дистрикто Сур за любезността им.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Градски Сур: <http://urbansur.cordoba.es/>

ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ

Европейските региони показват различна степен на конкурентоспособност

През последните 10 години индексът за регионална конкурентоспособност (RCI) измерва основните фактори на конкурентоспособността във всички региони в целия Европейски съюз.

Той се състои от 11 различни компонента и разглежда концепции, които са от значение за устойчивото развитие, производителността и благосъстоянието. Тези компоненти са класифицирани в три групи: основната група включва активиращи аспекти на конкурентоспособността, групата за ефективност включва междинни аспекти, и иновациите, които описват най-авангардните фактори за конкурентоспособност.

Този уникален индекс осигурява информация за държавите, която националните индекси за конкурентоспособност не могат да уловят. Най-новото издание, представено на 7 октомври 2019 г. по време на Европейската седмица на регионите и градовете, проведена в Брюксел, Белгия, потвърждава полицентричен модел с широки вариации, характеризиращ както отделните държави, така и регионите в дадена държава. Десет години след края на световната финансова криза разделението между северозапада и югоизтока в ЕС остава ясно и видимо.

Намаляват ли или се увеличават капиталовите различия?

RCI винаги е сочел значителна разлика между столицата/столичните региони и останалата част от страната. Столичният регион винаги е най-конкурентният регион във всяка страна, както е посочено в таблицата по-долу, която представя разликата в отделните държави за изданието за 2019 г. (държавите се подреждат от най-зле до най-добре представяща се според националния им рейтинг).

Три забележими изключения присъстват във всички издания на RCI: Италия, където Ломбардия е най-добрият регион; Германия, където Берлин винаги е бил по-добър от Франкфурт или Обербайерн; и Нидерландия, където Утрехт винаги е бил най-конкурентен.

В Италия, Испания и Белгия регионалните нива на конкурентоспособност се простират в широк диапазон, но са почти равномерно разпределени във всички региони във всяка държава, както се вижда от елементите на диаграмата, които включват 50% от регионите във всяка държава. Другите държави също показват много голяма променливост, въпреки че това се дължи на значително по-високите показатели на столицата в сравнение с други региони в държавата: например във Франция, Португалия и повечето източноевропейски и северни държави, където съседните на столицата региони са далеч по-неконкурентоспособни.

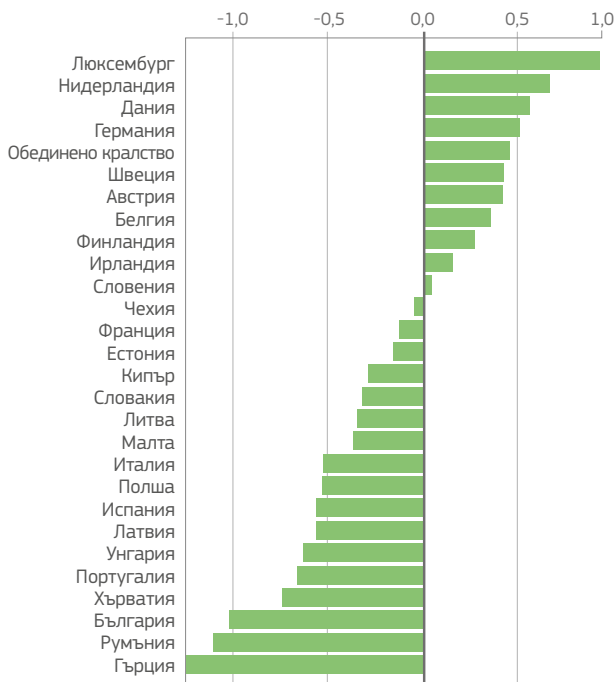
Силата на столичните региони отразява по-големия капацитет на столичните райони да функционират като агломериращи икономики, привличащи човешкия капитал и бизнеса.

Въпросът е: увеличават ли се тези различия между столицата и останалата част от страната или можем да установим някакви признаци за наваксване?

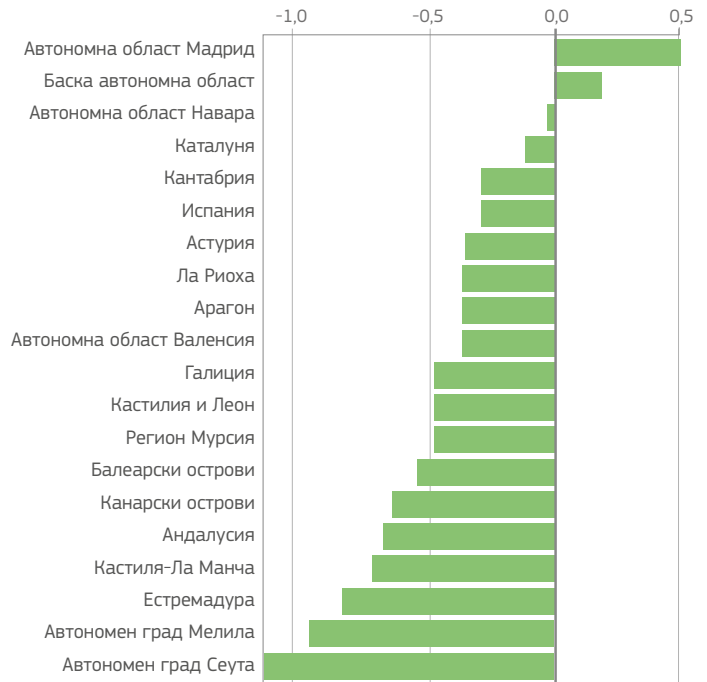
Като цяло стабилни различия могат да се наблюдават през различните издания на RCI, въпреки че в някои държави *настигащите региони* наваксват през последните години.

Наблюдението на динамиката в различията при столиците е особено важно за политиката на сближаване, чиято основна мисия е да помогне на регионите да се догонят и да намалят географските различия. ■

Разлики в RCI в държавите членки на ЕС, 2019

Разлики в RCI в Испания, 2013 г.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Пълно представяне на Европейския индекс за регионална конкурентоспособност за 2019 г.: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

Общ преглед на RCI 2019:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/363v-4uq6>

За допълнителна информация относно свободно достъпни данни за ЕСИ фондовете следвайте @RegioEvaluation

или проверявайте #ESIFOpenData в Twitter

За анализ по държави изберете вашата държава на интерес в двете лентови диаграми на връзката по-долу и сравнете разликата между най-ефективния регион (винаги

в горната част на диаграмата) и следващите го региони. Например във Франция има леко сближаване на Елзас и Рона-Алпи към столичния регион Ил дьо Франс. От друга страна, в Унгария тенденцията показва, че Будапеща (Közép Magyarország) бавно се отклонява от останалата част от страната, която се бори да поддържа темпото.

От интерактивните диаграми можете да изберете вашата държава на интерес и да сравните оценките на RCI за всички региони в тази държава между индекса за 2013 г., който отчита социално-икономическата ситуация непосредствено преди икономическата криза през 2008 г., и най-новия RCI 2019.

Има ли въпрос, който бихте желали да бъде разгледан в статиите от раздела „ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ“ в следващите броеве на „Панорама“?

Има ли определен набор от данни, който бихте желали да включим в платформата за свободно достъпни данни относно ЕСИФ?

Ако е така, моля, пишете ни по електронна поща на адрес: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Следвайте дискусиата в TWITTER #ESIFopendata

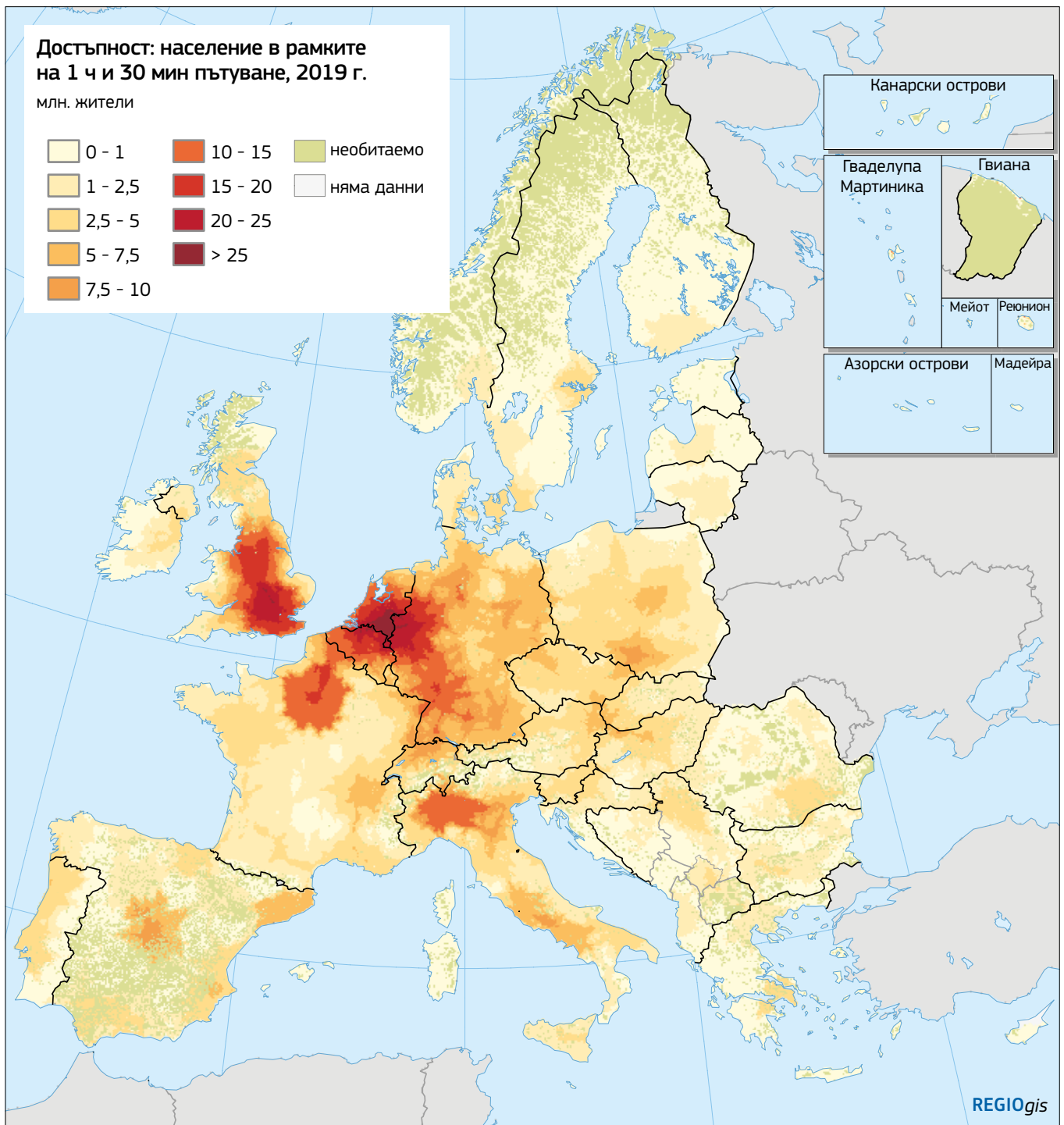
или се абонирайте за нашия бюлетин: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Изготвяне на карта на достъпността чрез основните европейски пътни мрежи

Картата по-долу показва колко хора могат да бъдат достигнати в рамките на 90 минути пътуване с автомобил (без да се вземат предвид задръстванията). Столиците, големите агломерации и големите градове в Европа имат много високи нива на достъпност. Тези високи нива обаче се определят главно от пространствената концентрация на населението и далеч по-малко от качеството и количе-

ството на пътната инфраструктура. Ако много хора живеят наблизо, дадено местоположение може да има високо ниво на достъпност, въпреки че има сравнително лоша пътна инфраструктура.

За да се определи кои места имат добра пътна инфраструктура, картата по-долу показва къде хората могат лесно да

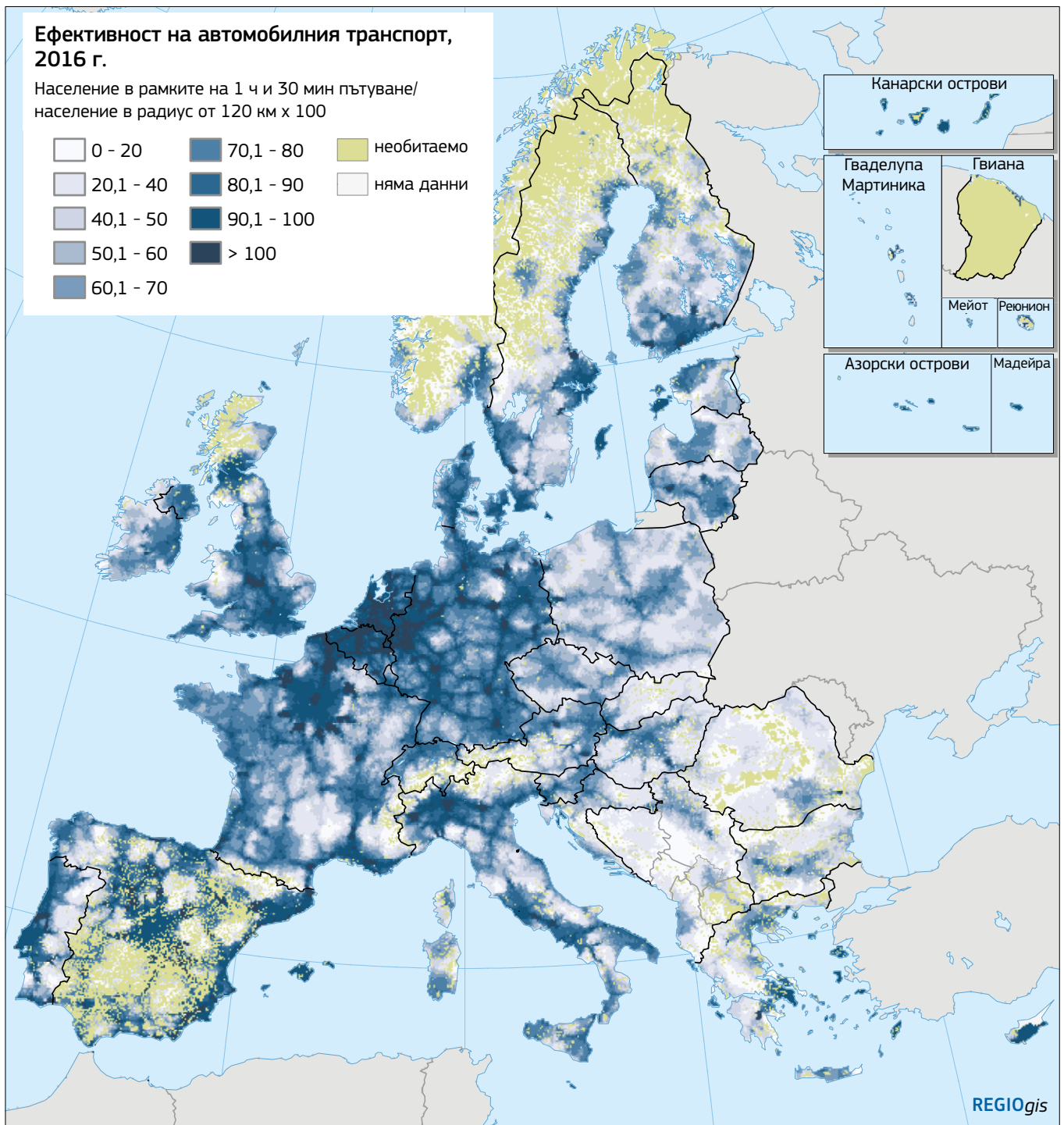
Карта показва средно претеглената популация за клетки от 5x5 км за по-добра визуализация.

Анализът беше направен за клетки от 1x1 км.

Източници: REGIO-GIS, Евростат, Съвместен изследователски център, TomTom, IGN-F

достигнат до населението в близост. Оценка от 100 или повече е много добра. Това означава, че в рамките на 90 минути пътуване с автомобил човек може да достигне до поне същия брой хора, които живеят в радиус от 120 км. На тази карта ясно се откроява основната мрежа от магистрали в Западна Европа. В източните региони на ЕС ефективността на пътищата е много по-ниска, дори около

столиците и главните градове. По принцип селските райони имат по-ниско ниво на ефективност на автомобилния транспорт, въпреки много по-голямата дължина на пътната мрежа на жител в сравнение с градовете. Разпръснатото население в селските райони оскъпява много осигуряването на достъп до високоскоростни пътища.

Карта показва средно претеглената популация за клетки от 5x5 км за по-добра визуализация. Анализът беше направен за клетки от 1x1 км.
 Източници: REGIO-GIS, Евростат, Съвместен изследователски център, TomTom, IGN-F

Младежи доброволци на Interreg

Дейности за модерна железопътна линия около връх Етна

Дори и днес все още е възможно да се идентифицират няколко трайни проблема като липсата на адекватни и иновативни обществени услуги в различни региони. Трябва да се признае, че в повечето случаи държавите членки на ЕС не са в състояние да преодолеят огромните трудности, които съществуват в техните региони, по-специално проблемите с конвергенцията като тези в Сицилия.

Тук идва въпросът: какво може да се направи за разрешаването на тези трудни проблеми? Отговорът ще бъде да се подкрепи и засили политиката на сближаване. Значението на политиката се изтъква и от инициативата „ЕС в моя регион“ на ГД „Регио“, която подчертава и споделя най-символичните проекти, одобрени от Европейската комисия, като например разширяването на железопътната линия Circumetnea (построена през 1890 г.) около град Катания, седмият по големина град в Италия.

Гореспоменатият проект е един от най-важните, устойчиви, ефективни и иновативни проекти в Италия, определени в програмния период 2014-2020 г. Осигурен е максимален принос в размер на 478 милиона евро за изграждането на осем нови гари: San Domenico, Vittorio Emanuele, Palestro, San Leone, Verrazzano, Librino, Santa Maria Goretti и Летище.

Разширението ще улесни студентите, работниците и туристите да се придвижват и да стигат до центъра на града от летището, въпреки че броят на пътниците на година значително се е увеличил от 600 000 на 5 милиона, отчетени през 2018 г. Това предполага също намаляване на емисиите на CO₂, тъй като, наред с други причини, пътуващите във влакове няма да използват своите автомобили толкова често.

Не трябва да се забравя, че този проект също е от решаващо значение, тъй като се отнася до интелигентната специализация, а община Катания в последно време страда от липса на средства.

Освен това железопътната линия Circumetnea беше един от проектите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за периода 2007-2013 г. По регионалната оперативна програма за Сицилия, стартирана на 7 септември 2007 г., бяха изградени четири участъка от железопътната линия: Galatea-Giovanni XIII, Giovanni XIII-Stesicoro, Borgo-Nesima и Nesima-Misterbianco Centro.

Целият проект е съобразен добре с политиката на сближаване, която има за цел да помогне на гражданите на ЕС да се чувстват по-близо, като намали разстоянията, които ги разделят.

Данило Дистефано е бивш доброволец в Съвместния секретариат на програмата Interreg за Южнобалтийския регион, благодарение на инициативата „Младежи доброволци на Interreg“.

ПРОЕКТИ

ПЪТУВАНЕ НАЗАД ВЪВ ВРЕМЕТО ПО СУША И С ВЛАК

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
11 332 552 ЕВРО**

**УЧАСТИЕ НА ЕС
7 199 455 ЕВРО**

Благодарение на два допълващи се проекта в централата на световноизвестните автомобили Татра в Копривнице, Чехия се разработва уникален музеев комплекс.

Работата започна през 2019 г. с преобразуването на сградата на неизползваната леярна на фирмата в най-съвременен музей, като се обогатиха и разшириха двете изложби, свързани понастоящем с известната марка. Основната цел на проекта е да представи цялостна колекция от превозни средства, които представят историята на Татра и развитието на автомобилната индустрия чрез сложни, визуално привлекателни и интерактивни дисплеи.

Татра, най-старата чешка автомобилна компания, датираща от 1850 г., и третият най-стар производител на превозни средства в света, се счита за едно от бижутата в короната на чешката индустрия. Посетителите на настоящия технически музей Татра могат да видят първият автомобил, произведена през 1897 г. – Präsident – който е първата карета, задвижвана от двигател, вместо с коне.

Музеят обаче не разполагаше с достатъчно място за излагане на цялата колекция, което означаваше, че някои от експонатите трябва да се съхраняват на склад.

Проектът Музей на превозните средства Татра

Новият проект Музей на превозните средства Татра се зае с решаването на този проблем (обща инвестиция в размер на 6,7 милиона евро). Разработено от регионалното правителство на Моравия-Силезия, с финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (4 милиона евро), новото пространство, което сега е разположено в бивша леярска и складова зона на същото място, се очаква да отвори през 2021 г.

Освен 60 уникални експоната, посетителите ще могат да видят 70 винтидж модела, по-специално камиони, дарени

на музея от собствениците на дружеството „Tatra Trucks“, както и специални експонати, показващи как действително работят двигателите.

Slovenska Strela

През януари 2018 г. „Tatra Trucks“ осигури също европейска безвъзмездна помощ за проект за реконструкция на чешко национално културно наследство – моторният влак Tatra T 68, известен още като „словашката ракета“. Влакът беше изложен пред Техническият музей в Копривнице до средата на 2018 г., но не беше защитен от природните сили и състоянието му се влоши.

„Tatra Trucks“ реши да реконструира „словашката ракета“ и да изгради изцяло нова изложбена площ за нея заедно с новите изложбени пространства в музея на превозните средства Татра.

Общата стойност на проекта за реконструкция на „словашката ракета“, включително изграждането на изложбеното пространство, се изчислява на 4,6 милиона евро, почти 3,1 милиона евро от които ще бъдат осигурени от европейско финансиране, а останалата част идва от „Tatra Trucks“.

Възстановяването на „словашката ракета“ започна преди няколко месеца и ще включва цялостен ремонт, за да се върне в работно състояние. Работата трябва да бъде завършена в рамките на една година, след което влакът ще бъде преместен в новата изложбена площ. При хубаво време той ще се изважда навън и при специални случаи дори може да прави пътувания по обществената железопътна линия на Копривнице. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.tatramuseum.cz/index.php?r=5&idj=2>
<http://slovenska-strela.cz/en-GB>

ПРОЕКТИ

ЦИФРОВИ ТЕХНОЛОГИИ ДАВАТ ТЛАСЪК НА РАЗВИТИЕТО НА ИСПАНСКОТО НАЦИОНАЛНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
33 471 081 ЕВРО**

**УЧАСТИЕ НА ЕС
23 402 419 ЕВРО**

Програмата за здраве и социално благосъстояние (SBS) консолидира използването на ИКТ в рамките на националната здравна система на Испания. Акцентът беше поставен върху превръщането на ключови електронни услуги за гражданите и доставчиците на здравни грижи в оперативно съвместими и по-ефективни. Този проект, подкрепен от ЕФРР, помага на хората да имат достъп до жизненоважни здравни услуги в цялата страна, а не само там, където живеят.

Програмата SBS улесни ефективния обмен на електронни рецепти и цифрови медицински досиета в испанската национална здравна система, която се основава на децентрализирана структура. Извършена бе и работа за оценка на потребителските информационни системи в здравната служба.

Внедряването на услугата за електронни рецепти означава, че всички испански граждани могат да получат предписани лекарства във всяка аптека в страната. Това носи големи ползи за хората, които може да са на почивка или пътуване, и не искат лечението им да бъде прекъснато. При старата система хората можеха да получават рецептите и лекарствата си само в региона им на пребиваване. Услугата за електронни рецепти е въведена във всички 13 000 центрове за първична помощ в Испания, както и във всички 21 000 аптеки в страната.

Разгръщането в цялата страна на системата за цифрови клинични истории позволява обмен на медицински досиета между всички 17 испански региона (автономни общности) и два испански автономни града (Сеута и Мелила). Служителите в сферата на общественото здравеопазване и лекарите вече могат да виждат досието на всяко лице, което им помага да

осигурят ефективно лечение навсякъде в страната. Освен това пациентите могат да използват защитена система за проверка на самоличността, за да преглеждат и изтеглят медицинските си досиета и да разберат кой друг ги е виждал.

Проектът също така подобри системата за идентификация на потребителите на здравни услуги, като включи жизненоважни и актуални мерки за сигурност. Тези промени ще защитят поверителността на данните, като същевременно ще удостоверят самоличността на лекарите, фармацевтите и пациентите.

Всички испански граждани – 46,5 милиона души – вече имат здравни карти, които могат да използват за достъп до цифровите услуги.

Жизненоважна инфраструктура

За да доведе до промяна, проектът SBS изпълни редица задачи. Специалистите в здравните центрове бяха снабдени с подходящо оборудване, включително екрани с висока резолюция и работни станции. В болниците бе монтирана инфраструктура за обработка, съхранение и безжичен достъп (Wi-Fi) до данни. Освен това бе разработен софтуер за подобряване на оперативната съвместимост, управлението, цифровизацията и архивирането на клинични досиета в рамките на испанската здравна система.

Същевременно въвеждането на централизираните системи за съхраняване на сертификати, автентификация и електронен подпис за медицински специалисти помогнаха за постигането на цифровите изисквания за сигурност на проекта. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.red.es>

ПРОЕКТИ

ИЗКУСТВЕН НОС ИЗПРОБВА
СВЕЖЕСТТА НА ПАКЕТИРАНА
ХРАНАОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
2 013 200 ЕВРОУЧАСТИЕ НА ЕС
1 006 600 ЕВРО

Трансграничен проект, който обединява изследователи и предприятия от хранително-вкусовия сектор от Белгия и Франция, разработва нов, евтин начин за проверка на свежестта на пакетирани храни. Целта е да се намалят хранителните отпадъци, като се даде на производителите и потребителите по-прецизна оценка на срока на годност на продукта.

Проектът TERAFOOD, който се финансира от Европейския фонд за регионално развитие, има за цел да разработи търговски сензор, който да използва т.нар. THz технология. Концепцията използва нейонизиращо електромагнитно лъчение, което взаимодейства със следи от газове, които се генерират при разграждане на храната. Екипът на проекта има за цел да интегрира новия сензор в самата опаковка за храни, така че точните измервания, които предоставя, ще спрат потребителите да изхвърлят храна, която все още е годна за консумация.

Отпадъците се генерират по веригата на производство на храни от преработката до крайния потребител. Изчислено е обаче, че само фазата на преработка генерира около 50% от тези отпадъци, главно при производството на пакетирани храни.

Понастоящем методите за проверка на свежестта на опакованите храни включват необходимостта предприятията редовно да вземат произволни проби от собствените си производствени линии. За да се осигурят приемливи граници на безопасност, този метод донякъде намалява сроковете на годност, което генерира ненужни отпадъци по време на преработка и съхранение в магазините и у дома. Производителите могат също така да понесат значителни финансови загуби поради разходите за вземане на проби и анализ.

TERAFOOD обещава по-точна, неинвазивна оценка, базирана на данни в реално време. Сензорът на проекта, който

следи биомаркерите, генерирани при естественото разграждане на продукта, може да се използва през целия производствен и дистрибуционен процес. Всеки пакет, оборудван със сензора, е напълно проследим и дефекти могат да бъдат открити във всяка точка от живота на продукта.

Откриването се основава на измервания на летливи органични съединения, намиращи се в опаковката. С точност, по-голяма от една част на милион, сензорът има потенциал също така да създаде доверие у потребителите във веригата на производство на храни.

Изпитване на сензора

Към днешна дата екипът на проекта е разработил и произвел сензор от първо поколение, който се изпитва и тества. Освен това принципът на засичане, на който се основава сензорът, е защитен с патент. Създадена е и сигурна онлайн платформа, където партньорите по проекта могат да качват данни, събрани по време на своите изследвания.

TERAFOOD беше демонстриран по време на 9^{то} издание на THz Days, проведено в Университета в Дюнкерк, Франция през юни 2017 г. През януари 2019 г. в помещенията на партньора на Photonics Research Group в Научния факултет на белгийския университет в Гент се проведе тематичен семинар за представяне.

Домакин на следващия семинар през февруари 2020 г. ще бъде координаторът на проекта, Институтът по електроника, микроелектроника и нанотехнологии във Вилньов д'Аск, Франция. Два демонстрационни семинара ще представят новия сензор в края на 2020 г., а заключителното събитие по проекта ще се проведе през пролетта на 2021 година. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://terafood.iemn.fr/>

ПРОЕКТИ

ОБНОВЯВАНЕТО НА КАНАЛИТЕ НАМАЛЯВА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ В УНГАРИЯ И СЪРБИЯ

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
8 699 537 ЕВРО**

**УЧАСТИЕ НА ЕС
7 394 607 ЕВРО**

Проектът ВАВЕСА, финансиран от ЕС, възстановява мрежа от канали, преминаваща през Унгария и Сърбия, за да се намалят рисковете от наводнения и да се подобри качеството на водата от двете страни на границата.

Каналът Байа-Бездан с обща дължина 44,8 км – 32,2 км в Унгария, 10,6 км в Сърбия и 2 км по протежение на границата – беше исторически важен маршрут за транспортиране на стоки по вода, по река Дунав. Днес той се използва главно за напояване в селското стопанство, за спорт и отдих, но през последните години състоянието му се влоши поради липсата на поддръжка.

Финансирането по линия на Инструмента за предприемаческа помощ Interreg ще бъде използвано за рехабилитация на канала и поддържането му в бъдеще, което ще донесе ползи за около 110 000 души. Новите мерки за защита от наводнения ще подпомогнат и защитната роля на река Дунав, която тече надолу от канала и събира дъждовна вода, стичаща се от хълмовете във вътрешността.

Ремонтът, извършен по време на проекта, ще намали затрудненията по каналната мрежа, като улесни пътуването по водните пътища през Унгария и Сърбия. Това трансгранично сътрудничество ще подкрепи и местния туризъм по дължината на канала.

Концентриране на усилията за почистване

В Унгария 5 600 метра от канала ще бъдат дражирани, за да се почистят от плевели и други материали, които блокират движението на водата. По-рано състоянието на водата беше оценено като „лошо“ поради натрупването на кал. ВАВЕСА ще помогне да се изчистят наносите от водата, като се конструират рампи за лодки и платформи за премахване на плавеи на три различни места.

В Сърбия по проекта ще се реновират два шлюза – устройства, използвани за повдигане и спускане на плавателни съдове между участъци от канали, които са нагоре или надолу един от друг – за да могат да функционират безопасно. Шлюзът Бездан не се използва от 1995 г. насам поради състоянието му и лошото техническо оборудване, докато шлюзът и портите на шлюза Шебешфок досега не са били довършени.

В бъдеще проектът има за цел да осигури дългосрочната устойчивост на канала, който ще продължи да се управлява съвместно от Сърбия и Унгария. Подобреното качество на водата ще възстанови водните обитатели на канала, които включват риба и насекоми, а трансграничното сътрудничество ще подпомогне корабостроенето в корабостроителницата Бездан и туризма в регионите. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.babeca.eu/app/>

ПРОГРАМА

6 ФЕВРУАРИ

Брюксел (Белгия)

Конференция на високо равнище „Участие на гражданите за добро управление на политиката на сближаване“

24-25 МАРТ

Брюксел (Белгия)

Форум за най-отдалечените региони 2020 „Заедно за устойчиво бъдеще“

12-15 ОКТОМВРИ

Брюксел (Белгия)

Европейска седмица на регионите и градовете

ПРАВНА ЗАБЕЛЕЖКА

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действашо от името на Европейската комисия, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в тази публикация информация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2020 г.

Печат: ISSN 2443-9002 KN-LR-19-071-BG-C
PDF: ISSN 1830-9321 KN-LR-19-071-BG-N

© Европейски съюз, 2020 г.

Повторната употреба е разрешена при посочване на източника.

Политиката за повторна употреба на документите на Европейската комисия се урежда с Решение 2011/833/ЕС (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

За всяка употреба или възпроизвеждане на снимков или друг материал извън авторското право на Европейския съюз трябва да бъде искано разрешение директно от притежателите на авторските права.

Printed by Bietlot in Belgium

Това списание е отпечатано на английски, български, гръцки, немски, полски, румънски, френски, испански, италиански език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на броя беше завършено през януари 2020 г.

СНИМКОВ МАТЕРИАЛ (СТРАНИЦИ):

Корица: © iStock/AndresGarciaM;
Страница 3: © Европейски съюз;
Страница 8: © Alex Pavilij Atklasan;
Страница 9: © BestMedGrape;
Страница 10: © Waste Free Rivers for a Clean Black Sea;
Страница 11: © Port of Haminakotka;
Страница 13, 14, 15: © Европейски съюз/Давид Плас;
Страница 18: © Autoridade de Gestão do COMPETE 2020;
Страница 20: © Управляващият орган на POSEUR;

Страница 22: © POSEUR;
Страница 23: © POSEUR;
Страница 24: снимка 1 © Green Urban Living; снимка 2 © TMG; снимка 3 © AORP; снимка 4 © TENOWA;
Страница 26: © CCDR LVT;
Страница 27: © META Group;
Страница 28: © Европейски съюз;
Страница 29: © Европейски съюз;
Страница 30: © Европейски съюз;

Страница 31: © Европейски съюз;
Страница 32: © Европейски съюз;
Страница 35: © iStock/Juan Carlos Hernández Hernández;
Страница 36: © iStock/MarioGuti;
Страница 42: © iStock/labsas;
Страница 43: © Museum Tatra;
Страница 44: © iStock/SDI Productions;
Страница 45: © iStock/hedgehog94;
Страница 46: © iStock/Baja-Bezdan Canal;

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Служба за публикации
на Европейския съюз

Европейска комисия
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
Комуникация — Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu